

ZAKON

O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

("Sl. glasnik RS", br. 34/2003, 64/2004 - odluka USRS, 84/2004 - dr. zakon, 85/2005, 101/2005 - dr. zakon, 63/2006 - odluka USRS, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013 i 75/2014)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Penzijsko i invalidsko osiguranje obuhvata obavezno i dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Član 2

Ovim zakonom uređuje se obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.

Ovim zakonom uređuje se penzijsko i invalidsko osiguranje i za lica koja nisu obavezno osigurana po ovom zakonu, a uključila su se u obavezno osiguranje.

Član 3

Obaveznim penzijskim i invalidskim osiguranjem obezbeđuju se prava za slučaj starosti, invalidnosti, smrti i telesnog oštećenja.

Član 4

Dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje je osiguranje kojim se, na osnovu ugovora, mogu obezbediti prava za slučaj starosti, invalidnosti, smrti i telesnog oštećenja, ili veći obim tih prava od obima utvorenog ovim zakonom, kao i druga prava iz ovog osiguranja.

Član 5

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja stiču se i ostvaruju zavisno od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje i uz primenu načela solidarnosti.

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja stiču se, ostvaruju i koriste pod uslovima i na način utvoren ovim zakonom.

Član 6

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja jesu lična prava i ne mogu se prenositi na druga lica.

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ne zastarevaju, osim prava na potraživanja dospelih a neisplaćenih iznosa u slučajevima utvorenim ovim zakonom.

Član 7

Pojedine kategorije osiguranika mogu izuzetno, u slučajevima i na način utvoren ovim zakonom, sticati i ostvarivati pravo na penziju pod posebnim uslovima.

Kategorije osiguranika, bliži kriterijumi za ostvarivanje prava u smislu stava 1. ovog člana, kao i na način finansiranja tih prava uređuju se ovim zakonom.

Član 8**

Sredstva za povećane obaveze koje nastaju usled sticanja i ostvarivanja prava pod posebnim uslovima za određene kategorije osiguranika obezbeđuju se u budžetu.

Član 9

Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje, odnosno prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obezbeđuju se, odnosno ostvaruju kod republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: fond).

II OBAVEZNO PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE

Član 10

Obavezno osigurana lica (u daljem tekstu: osiguranici), u smislu ovog zakona, jesu:

- 1) zaposleni (u daljem tekstu: osiguranik zaposleni);
- 2) lica koja samostalno obavljaju delatnost (u daljem tekstu: osiguranik samostalnih delatnosti);
- 3) poljoprivrednici (u daljem tekstu: osiguranik poljoprivrednik).

Ako lice istovremeno ispunjava uslove za osiguranje po više osnovi iz stava 1. ovog člana, osnov osiguranja određuje se na taj način što postojanje osnovi osiguranja po prethodnoj tački isključuje osnov osiguranja iz naredne tačke.

Obaveze za plaćanje doprinosa po osnovu osiguranja utvorenju se u skladu sa ovim zakonom.

Član 11*****

Osiguranici zaposleni jesu:

- 1) lica u radnom odnosu, odnosno zaposlena u preduzeću, drugom pravnom licu, državnom organu, organu jedinice lokalne samouprave ili kod fizičkih lica (u daljem tekstu: poslodavac), izuzev lica iz člana 12. stav 1. tačka 2) ovog zakona;
- 2) civilna lica na službi u Vojsci Srbije;
- 2a) profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije;
- 3) izabrana ili postavljena lica, ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu, odnosno naknadu zarade;
- 4) lica koja su u skladu sa propisima o radu, u radnom odnosu odnosno zaposlena van prostorija poslodavca;

- 5) lica u radnom odnosu, odnosno zaposleni upu eni na rad u inostranstvo, odnosno zaposleni u preduze u koje obavlja delatnost ili usluge u inostranstvu, ako nisu obavezno osigurana po propisima te zemlje, ili ako me unarodnim ugovorom nije druga ije odre eno;
- 6) doma i državljeni koji su na teritoriji Republike Srbije zaposleni kod stranih ili me unarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizi kih lica, ako me unarodnim ugovorom nije druga ije odre eno;
- 7) doma i državljeni zaposleni u inostranstvu, ako za to vreme nisu obavezno osigurani kod stranog nosioca osiguranja, ili ako prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, po propisima te države, ne mogu ostvariti ili koristiti van njene teritorije;
- 8) strani državljeni i lica bez državljanstva koji su na teritoriji Republike Srbije zaposleni kod stranih pravnih ili fizi kih lica, ako me unarodnim ugovorom nije druga ije odre eno, kao i kod me unarodnih organizacija i ustanova i stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je takvo osiguranje predvi eno me unarodnim ugovorom;
- 9) lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove, ako nisu osigurani po drugom osnovu;
- 10) lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinskih zadruga, koje se u smislu ovog zakona smatraju poslodavcem, a imaju navršenih 26 godina života, odnosno bez obzira na godine života ako nisu na školovanju;
- 11) lica za ijim je radom prestala potreba, kao i lica kojima je prestalo zaposlenje zbog ste aja, likvidacije, odnosno u svim slu ajevima prestanka rada poslodavca, dok ostvaruju nov anu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju.

lan 12

Osiguranci samostalnih delatnosti jesu:

- 1) lica koja, u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu ili drugu delatnost, ako nisu obavezno osigurana po osnovu zaposlenja;
- 2) lica koja su osniva i, odnosno lanovi privrednih društava u skladu sa zakonom, koji u njima rade, bez obzira da li su u radnom odnosu u privrednom društvu iji su osniva odnosno lan;
- 3) lica koja obavljaju poslove po osnovu ugovora o delu odnosno poslove po osnovu autorskog ugovora, kao i poslove po osnovu drugih ugovora, kod kojih za izvršen posao ostvaruju naknadu (u daljem tekstu: ugovorena naknada), a nisu osigurani po drugom osnovu;
- 4) sveštenici i verski službenici ako nisu obavezno osigurani po osnovu zaposlenja;
- 5) lica koja su prestala da obavljaju samostalnu delatnost, dok ostvaruju nov anu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju.

Radom u smislu stava 1. ta ka 2) ovog lana smatra se i predstavljanje i zastupanje privrednih društava od strane njihovih osniva a, odnosno lanova na osnovu upisa u registar nadležne organizacije, kao i obavljanje poslovodstvenih ovlaš enja i poslova upravljanja u skladu sa zakonom kojim se ure uje položaj privrednih društava.

lan 13

Osiguranci poljoprivrednici su lica koja se bave poljoprivrednom delatnoš u kao nosioci poljoprivrednog doma instva, lanovi poljoprivrednog doma instva, nosioci porodi nog poljoprivrednog gazdinstva, lanovi porodi nog poljoprivrednog gazdinstva ili lanovi mešovitog doma instva, ako nisu osiguranci zaposleni, osiguranci samostalnih delatnosti, korisnici penzije ili nisu na školovanju. Poljoprivrednim doma instvom, porodi nim poljoprivrednim gazdinstvom, odnosno mešovitim doma instvom, u smislu ovog zakona, smatra se zajednica života, privre ivanja i trošenja prihoda, bez obzira na srodstvo izme u njegovih lanova, na poljoprivrednom doma instvu, odnosno gazdinstvu sa najmanje 0,5 hektara poljoprivrednog zemljišta, odnosno sa manje od 0,5 hektara poljoprivrednog zemljišta, drugog zemljišta ili gra evinske celine na kojem se obavlja sto arska, povrtarska ili vinogradarska proizvodnja, uzgoj ribe, gajenje pe uraka, puževa, p ela i drugi uzgoj ili gajenje.

Nosilac poljoprivrednog doma instva, odnosno porodi nog poljoprivrednog gazdinstva, u smislu ovog zakona, je lice koje je obveznik poreza na imovinu po osnovu poljoprivrednog zemljišta ili poreza na prihod od poljoprivrede i šumarstva, u skladu sa zakonom kojim se ure uje porez na imovinu i porez na dohodak gra ana.

lan poljoprivrednog doma instva, porodi nog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno mešovitog doma instva, u smislu ovog zakona, je lice koje živi i radi na poljoprivrednom doma instvu, porodi nom poljoprivrednom gazdinstvu, odnosno u mešovitom doma instvu.

Obavezno su osigurani nosilac poljoprivrednog doma instva i nosilac porodi nog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno najmanje jedan lan doma instva, porodi nog poljoprivrednog gazdinstva ili mešovitog doma instva.

Ostali lanovi doma instva, porodi nog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno mešovitog doma instva, mogu se osigurati pod uslovom propisanim ovim zakonom.

lan 14

Svojtvo osiguranika sti e se danom po etka a prestaje danom prestanka zaposlenja, obavljanja samostalne ili poljoprivredne delatnosti, odnosno obavljanja ugovorenih poslova.

Svojtvo osiguranika utvr uje se na osnovu prijave na osiguranje, odnosno odjave osiguranja, u skladu s ovim zakonom.

Svojtvo osiguranika ne može se ste i pre navršenih 15 godina života.

Izuzetno od odredaba stava 1. ovog lana, svojtvo osiguranika poljoprivrednika može mirovati najduže pet godina u toku osiguranja iz objektivnih razloga (elementarne nepogode, bolest i porodiljsko odsustvo), s tim što to ne može biti uzastopnih pet godina.

Izuzetno od stava 1. ovog lana, osiguranci iz lana 11. ta .9) i 10) ovog zakona i osiguranci iz lana 12. stav 1. ta ka 3) ovog zakona, mogu ste i, odnosno može im prestati svojtvo osiguranika, prema utvr enom stažu osiguranja, ukoliko se ne može utvrditi po etak i prestanak obavljanja poslova.

Izuzetno od stava 1. ovog lana, svojtvo osiguranika poljoprivrednika može prestati i sa danom ispunjenja uslova za sticanje prava na penziju u skladu sa ovim zakonom.

lan 15

Lica koja nisu obavezno osigurana u smislu ovog zakona, odnosno nisu korisnici prava na penziju mogu se uklju iti u obavezno osiguranje i obezbediti prava iz ovog osiguranja pod uslovima, u obimu i na na in predvi en ovim zakonom.

Svojtvo osiguranika iz stava 1. ovog lana sti e se danom podnošenja zahteva, a izuzetno, na zahtev lica, najranije 30 dana pre podnošenja zahteva.

Svojtvo osiguranika iz stava 1. ovog lana prestaje danom za koji se lice u zahtevu opredeli.

Podnošenje zahteva za sticanje prava na starosnu, prevremenu starosnu penziju odnosno invalidsku penziju smatra se zahtevom za prestanak svojstva osiguranika iz stava 1. ovog lana, ukoliko su ispunjeni uslovi za sticanje ovih prava.

Svojtvo osiguranika iz stava 1. ovog lana može se ste i pod uslovom da nije nastupio neki od slu ajeva po osnovu kojih se ostvaruje pravo u skladu sa ovim zakonom, a ukoliko je nastupio neki od tih slu ajeva, svojtvo osiguranika može se ste i samo za slu aj koji nije nastupio.

III DOBROVOLJNO PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE

lan 16

Dobrovoljnim penzijskim i invalidskim osiguranjem osiguranci mogu, u skladu sa posebnim zakonom, obezbediti sebi i lanovima svoje porodice ve i obim, kao i drugu vrstu prava od prava utvr enih ovim zakonom.

Lica koja nisu obavezno osigurana u smislu ovog zakona mogu, dobrovoljnim penzijskim i invalidskim osiguranjem, u skladu sa posebnim zakonom, sebi i lanovima svoje porodice obezbediti prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje mogu organizovati i sprovesti pravna lica, u skladu sa posebnim zakonom.

Posebnim zakonom u smislu ovog člana podrazumeva se zakon kojim se uređuje dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i organizacija i poslovanje pravnih lica koja sprovode dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje.

IV LICA KOJIMA SE OBEZBEĐUJU PRAVA ZA SLUŽAJ INVALIDNOSTI I TELESNOG OŠTEĆENJA PROUZROKOVANIH POVREDOM NA RADU ILI PROFESIONALNOM BOLEŠĆU

član 17

Prava za služaj invalidnosti i telesnog oštećenja prouzrokovanih povredom na radu ili profesionalnom bolešću ostvaruju:

- 1) lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinskih zadruga do navršanih 26 godina života, ako su na školovanju;
- 2) lica koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, dokvalifikaciji ili prekvalifikaciji, koja uputi organizacija nadležna za zapošljavanje;
- 3) učenici i studenti kada se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
- 4) lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora dok rade u privrednoj jedinici ustanove za izdržavanje kazne zatvora (radionica, radilište i sl.) i na drugom mestu rada;
- 5) lica koja, u skladu sa propisima, obavljaju određene poslove po osnovu ugovora o volonterskom radu.

V PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

član 18

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, jesu:

- 1) za služaj starosti:
 - (1) pravo na starosnu penziju,
 - (2) pravo na prevremenu starosnu penziju;
- 2) za služaj invalidnosti - pravo na invalidsku penziju;
- 3) za služaj smrti:
 - (1) pravo na porodičnu penziju;
 - (2) pravo na naknadu pogrebnih troškova;
- 4) za služaj telesnog oštećenja prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću - pravo na novčanu naknadu za telesno oštećenje;
- 5) za služaj potrebe za pomoći i negom drugog lica - pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica.

VI USLOVI ZA STICANJE PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

1. Starosna penzija

član 19

Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju:

- 1) kad navršši 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja;
- 2) kad navršši 45 godina staža osiguranja.

član 19a

Izuzetno od člana 19. tačka 1) ovog zakona, osiguranik žena koja navršši najmanje 15 godina staža osiguranja, stiče pravo na starosnu penziju kad navršši:

- 1) u 2015. godini, 60 godina i šest meseci života;
- 2) u 2016. godini, 61 godinu života;
- 3) u 2017. godini, 61 godinu i šest meseci života;
- 4) u 2018. godini, 62 godine života;
- 5) u 2019. godini, 62 godine i šest meseci života;
- 6) u 2020. godini, 63 godine života;
- 7) u 2021. godini, 63 godine i dva meseca života;
- 8) u 2022. godini, 63 godine i četiri meseca života;
- 9) u 2023. godini, 63 godine i šest meseci života;
- 10) u 2024. godini, 63 godine i osam meseci života;
- 11) u 2025. godini, 63 godine i deset meseci života;
- 12) u 2026. godini, 64 godine života;
- 13) u 2027. godini, 64 godine i dva meseca života;
- 14) u 2028. godini, 64 godine i četiri meseca života;
- 15) u 2029. godini, 64 godine i šest meseci života;
- 16) u 2030. godini, 64 godine i osam meseci života;
- 17) u 2031. godini, 64 godine i deset meseci života.

1a Prevremena starosna penzija

član 19b

Osiguranik stiče pravo na prevremenu starosnu penziju kad navršši najmanje 40 godina staža osiguranja i najmanje 60 godina života.

član 19v

Izuzetno od člana 19b ovog zakona, osiguranik stiče pravo na prevremenu starosnu penziju kad navršši:

- 1) u 2015. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina života (muškarac), odnosno 36 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 54 godine i četiri meseca života (žena);
- 2) u 2016. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i osam meseci života (muškarac), odnosno 37 godina staža osiguranja i 55 godina života (žena);

- 3) u 2017. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 56 godina i etiri meseca života (muškarac), odnosno 37 godina i šest meseci staža osiguranja i najmanje 55 godina i osam meseci života (žena);
- 4) u 2018. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina života (muškarac), odnosno 38 godina staža osiguranja i najmanje 56 godina i etiri meseca života (žena);
- 5) u 2019. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina i osam meseci života (muškarac), odnosno 38 godina i šest meseci staža osiguranja i najmanje 57 godina života (žena);
- 6) u 2020. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 58 godina i etiri meseca života (muškarac), odnosno 39 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina i osam meseci života (žena);
- 7) u 2021. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 59 godina života (muškarac), odnosno 39 godina i etiri meseca staža osiguranja i najmanje 58 godina i etiri meseca života (žena);
- 8) u 2022. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 59 godina i šest meseci života (muškarac), odnosno 39 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 59 godina života (žena);
- 9) u 2023. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 60 godina života (muškarac), odnosno 40 godina staža osiguranja i najmanje 59 godina i šest meseci života (žena).

lan 20

Osiguraniku koji je na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem navršio najmanje 2/3 od ukupno navršenog staža osiguranja, starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju, utvr ena u lanu 19. ta ka 1) ovog zakona, snižava se zavisno od stepena uve anja staža za po jednu godinu, i to:

- 1) za svakih pet godina provedenih na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci ra una u staž osiguranja kao 14 meseci;
- 2) za svake etiri godine provedene na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci ra una u staž osiguranja kao 15 meseci;
- 3) za svake tri godine provedene na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci ra una u staž osiguranja kao 16 meseci;
- 4) za svaku jednu godinu i šest meseci provedenih na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci ra una u staž osiguranja kao 18 meseci.

Starosna granica iz stava 1. ovog lana može se snižavati najviše do 55 godina života.

Izuzetno od stava 2. ovog lana, starosna granica za osiguranike koji rade na poslovima iz stava 1. ta ka 4) ovog lana može se snižavati najviše do 50 godina života.

2. Invalidska penzija

lan 21*****

Invalidnost postoji kad kod osiguranika nastane potpuni gubitak radne sposobnosti, odnosno kad kod profesionalnog vojnog lica nastane potpuni gubitak sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, zbog promena u zdravstvenom stanju prouzrokovanih povredom na radu, profesionalnom boleš u, povredom van rada ili boleš u, koje se ne mogu otkloniti le enjem ili medicinskom rehabilitacijom.

lan 22

Povredom na radu, u smislu ovog zakona, smatra se povreda osiguranika koja se dogodi u prostornoj, vremenskoj i uzro noj povezanosti sa obavljanjem posla po osnovu koga je osiguran, prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehani kim, fizi kim ili hemijskim dejstvom, naglim promenama položaja tela, iznenadnim optere enjem tela ili drugim promenama fiziološkog stanja organizma.

Povredom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na na in iz stava 1. ovog lana, koju osiguranik - zaposleni pretrpi pri obavljanju posla na koji nije raspore en, ali koji obavlja u interesu poslodavca kod koga je zaposlen.

Povredom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na na in iz stava 1. ovog lana, koju osiguranik pretrpi na redovnom putu od stana do mesta rada ili obrnuto, na putu preduzetom radi izvršavanja službenih poslova i na putu preduzetom radi stupanja na rad, kao i u drugim slu ajevima utvr enim zakonom.

Povredom na radu smatra se i oboljenje osiguranika koje je nastalo neposredno ili kao isklju iva posledica nekog nesre nog slu aja ili više sile za vreme obavljanja posla po osnovu koga je osiguran ili u vezi s njim.

Povredom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na na in iz st. 1. do 4. ovog lana, koju osiguranik pretrpi u vezi s koriš enjem prava na zdravstvenu zaštitu po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti.

lan 23

Povredom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na na in predvi en u lanu 22. ovog zakona koju osiguranici pretrpe u estvuju i:

- 1) u akcijama spasavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda ili nesre a;
- 2) u vojnoj vežbi ili u vršenju drugih obaveza iz oblasti odbrane zemlje utvr enih zakonom;
- 3) na radnom kampu ili takmi enju (proizvodnom, sportskom i dr.);
- 4) na drugim poslovima i zadacima za koje je zakonom utvr eno da su od opšteg interesa.

lan 24

Profesionalne bolesti, u smislu ovog zakona, jesu odre ene bolesti nastale u toku osiguranja, prouzrokovane dužim neposrednim uticajem procesa i uslova rada na radnim mestima, odnosno poslovima koje je osiguranik obavljao.

Profesionalne bolesti, radna mesta, odnosno poslovi na kojima se te bolesti pojavljuju i uslovi pod kojima se smatraju profesionalnim bolestima, u smislu stava 1. ovog lana, utvr uju ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministar nadležan za poslove zdravlja, na predlog fonda.

lan 25

Osiguranik kod koga nastane potpuni gubitak radne sposobnosti, sti e pravo na invalidsku penziju:

- 1) ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom boleš u;
- 2) ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili boleš u - pod uslovom da je gubitak radne sposobnosti nastao pre navršenja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju utvr enih u lanu 19. ta ka 1) ovog zakona i da ima navršenih pet godina staža osiguranja.
- 3) (brisana)

lan 26

Osiguranik kod koga je invalidnost, prouzrokovana boleš u ili povredom van rada, nastala pre navršene 30 godine života sti e pravo na invalidsku penziju:

- 1) kad je invalidnost nastala do navršene 20 godine života - ako ima godinu dana staža osiguranja;
- 2) kad je invalidnost nastala do navršene 25 godine života - ako do nastanka invalidnosti ima najmanje dve godine staža osiguranja;
- 3) kad je invalidnost nastala do navršene 30 godine života - ako do nastanka invalidnosti ima najmanje tri godine staža osiguranja.

3. Porodi na penzija

lan 27

Pravo na porodi nu penziju mogu ostvariti lanovi porodice:

- 1) umrlog osiguranika koji je navršio najmanje pet godina staža osiguranja ili je ispunio uslove za starosnu, prevremenu starosnu penziju ili invalidsku penziju; ili
- 2) umrlog korisnika starosne, prevremene starosne penzije ili invalidske penzije.

Ako je smrt lica iz lana 17. ovog zakona nastala kao posledica povrede na radu ili profesionalne bolesti, lanovi njegove porodice sti u pravo na porodi nu penziju bez obzira na dužinu penzijskog staža tog lica.

lan 28

lanovima porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava iz lana 27. ovog zakona smatraju se:

- 1) bra ni drug;
- 2) deca (ro ena u braku ili van braka ili usvojena, pastor ad koju je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao, unu ad, bra a i sestre i druga deca bez roditelja, odnosno deca koja imaju jednog ili oba roditelja koji su potpuno nesposobni za rad, a koju je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao);
- 3) roditelji (otac i majka, o uh i ma eha i usvojioi) koje je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao.

Pravo na porodi nu penziju može ostvariti i bra ni drug iz razvedenog braka ako mu je sudskom presudom utvr eno pravo na izdržavanje.

lan 28a

Ako je umrli osiguranik ili umrli korisnik starosne, prevremene starosne penzije ili invalidske penzije u trenutku zaklju enja braka navršio godine života iz lana 19. ta ka 1) ovog zakona, bra ni drug može ste i pravo na porodi nu penziju pod uslovom da imaju zajedni ko dete ili da je brak trajao najmanje dve godine.

lan 29

Udova sti e pravo na porodi nu penziju:

- 1) ako je do smrti bra nog druga, navršila 53 godine života; ili
- 2) ako je, do smrti bra nog druga, ili u roku od jedne godine od dana smrti bra nog druga, postala potpuno nesposobna za rad; ili
- 3) ako je, posle smrti bra nog druga, ostalo jedno dete ili više dece koja imaju pravo na porodi nu penziju po tom bra nom drugu, a udova obavlja roditeljsku dužnost prema toj deci. Udova koja u toku trajanja prava prema tom osnovu postane potpuno nesposobna za rad, zadržava pravo na porodi nu penziju dok postoji ta nesposobnost.

Udova koja do smrti bra nog druga nije navršila 53 godine života, ali je navršila 45 godina života, sti e pravo na porodi nu penziju kad navršii 53 godine života.

Udova koja u toku trajanja prava na porodi nu penziju ste enog na na in iz stava 1. ta . 2) i 3) ovog lana navršii 53 godine života, trajno zadržava pravo na porodi nu penziju. Udova kojoj pravo na porodi nu penziju prestane pre navršenih 53, ali posle navršenih 45 godina života može ponovo ostvariti pravo kad navršii 53 godine života.

lan 30

Udovac sti e pravo na porodi nu penziju:

- 1) ako je do smrti bra nog druga, navršio 58 godina života; ili
- 2) ako je, do smrti bra nog druga, ili u roku od jedne godine od dana smrti bra nog druga, postao potpuno nesposoban za rad; ili
- 3) ako je, posle smrti bra nog druga, ostalo jedno dete ili više dece koja imaju pravo na porodi nu penziju po tom bra nom drugu, a udovac obavlja roditeljsku dužnost prema toj deci. Udovac koji u toku trajanja prava po tom osnovu postane potpuno nesposoban za rad, zadržava pravo na porodi nu penziju dok postoji ta nesposobnost.

Udovac koji u toku trajanja prava na porodi nu penziju ste enog na na in iz stava 1. ta . 2) i 3) ovog lana navršii 58 godina života, trajno zadržava pravo na porodi nu penziju.

lan 30a*****

Bra ni drug profesionalnog vojnog lica prema propisima o Vojski Srbije koje je poginulo za vreme dejstava, pravo na porodi nu penziju sti e bez obzira na propisane godine života, pod uslovom da nije ponovo sklopio brak, odnosno, ako ima decu, da su deca završila školovanje.

lan 31

Dete sti e pravo na porodi nu penziju i ona mu pripada do navršenih 15 godina života.

Posle navršenih 15 godina života dete sti e pravo na porodi nu penziju i ona mu pripada do završetka školovanja, ali najdocije do navršenih:

- 1) 20 godina života, ako poha a srednju školu;
- 2) 26 godina života, ako poha a visokoškolsku ustanovu;
- 3) (brisana)

Dete sti e pravo na porodi nu penziju i ona mu pripada dok traje nesposobnost za samostalan život i rad, nastala do uzrasta do koga se deci obezbe uje pravo na porodi nu penziju.

Dete sti e pravo na porodi nu penziju i ona mu pripada dok traje nesposobnost za samostalan život i rad, nastala posle uzrasta do koga se deci obezbe uje pravo na porodi nu penziju, a pre smrti osiguranika odnosno korisnika prava, pod uslovom da ga je osiguranik odnosno korisnik prava izdržavao do svoje smrti.

Detetu kome je školovanje prekinuto zbog bolesti, pravo na porodi nu penziju pripada i za vreme bolesti do navršenih godina života iz stava 2. ovog lana kao i iznad tih godina, ali najviše za onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja.

Detetu kome je školovanje prekinuto zbog upu ivanja na odsluženje vojnog roka u skladu sa propisima kojima se ure uje vojna obaveza, pravo na porodi nu penziju pripada i za vreme odsluženja vojnog roka, a najduže do navršene 27 godine života.

Invalidno dete, u skladu sa propisima o razvrstavanju dece ometene u razvoju i dete iz stava 4. ovog lana, sti e pravo na porodi nu penziju i posle prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne delatnosti.

lan 32

Kada je izdržavanje uslov za sticanje prava na porodi nu penziju, smatra se da je umrli osiguranik, odnosno korisnik prava na penziju izdržavao lana porodice ako ukupni mese ni prihodi lana porodice ne prelaze iznos najniže penzije iz lana 76. ovog zakona, u prethodnom kvartalu.

U prihode iz stava 1. ovog lana ne uzima se: dodatak na decu, roditeljski dodatak, materijalno obezbe enje porodice, porodi na penzija ostvarena po drugom roditelju, nov ana naknada po osnovu pomo i i nege, nov ana naknada za telesno ošte enje, primanja po osnovu nagrada, otpremnina zbog odlaska u penziju, kao i primanja po osnovu u eni kog i studentskog standarda.

lan 33

Roditelj (otac i majka, o uh i ma eha i usvojilac) koga je osiguranik odnosno korisnik prava, u skladu sa zakonom izdržavao do svoje smrti sti e pravo na porodi nu penziju ako je do smrti osiguranika odnosno korisnika prava:

- 1) navršio 65 (muškarac), odnosno 60 (žena) godina života; ili
- 2) postao potpuno nesposoban za rad.

lan 34

lanovima uže porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava, u smislu ovog zakona, smatraju se bra ni drug i deca (ro ena u braku ili van braka ili usvojena, pastor ad i unuci).

lanovima šire porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava, u smislu ovog zakona, smatraju se roditelji (otac, majka, o uh, ma eha i usvojioici), bra a, sestre i druga deca bez roditelja, odnosno deca koja imaju jednog ili oba roditelja koji su potpuno nesposobni za rad, a koju je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao.

lan 35

lanovima šire porodice pripada pravo na porodi nu penziju ako nema lanova uže porodice, a ako ih ima - samo kada porodi na penzija koja pripada lanovima uže porodice ne dostigne pun iznos osnova od koga se odre uje visina porodi ne penzije.

lan 36

Lice koje je prouzrokovalo smrt osiguranika, odnosno korisnika prava, namerno ili krajnjom nepažnjom, ne može po tom osnovu ostvariti pravo na porodi nu penziju.

4. Nov ana naknada za telesno ošte enje prouzrokovano povredom na radu, odnosno profesionalnom boleš u

lan 37

Telesno ošte enje postoji kad kod osiguranika nastane gubitak, bitnije ošte enje ili znatnija onesposobljenost pojedinih organa ili delova tela, što otežava normalnu aktivnost organizma i iziskuje ve e napore u ostvarivanju životnih potreba, bez obzira na to da li prouzrokuje ili ne prouzrokuje invalidnost.

Osiguranik i lice iz lana 17. ovog zakona kod koga telesno ošte enje prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom boleš u iznosi najmanje 30%, sti e pravo na nov anu naknadu.

lan 38

Telesna ošte enja iz lana 37. ovog zakona, kao i procenite tih ošte enja utvr uju ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministar nadležan za poslove zdravlja na predlog fonda.

lan 39

Telesna ošte enja razvrstavaju se prema težini u osam stepena, i to:

Stepen	Procenat telesnog ošte enja
1.	100%
2.	90%
3.	80%
4.	70%
5.	60%
6.	50%
7.	40%
8.	30%

lan 40

Kada kod osiguranika kod koga je ranije nastalo telesno ošte enje prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom boleš u ispod 30% do e do pogoršanja tog telesnog ošte enja ili nastane nov slu aj telesnog ošte enja prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom boleš u, tako da ukupno telesno ošte enje iznosi 30% ili više, osiguranik sti e pravo na nov anu naknadu za telesno ošte enje u odgovaraju em procentu prema novom stepenu telesnog ošte enja koji se odre uje na osnovu novog stanja ukupnog telesnog ošte enja.

5. Pravo na naknadu pogrebnih troškova

lan 41

U sluaju smrti korisnika penzije, licu koje je snosilo troškove sahrane pripada naknada pogrebnih troškova.

5a Pravo na nov anu naknadu za pomo i negu drugog lica

lan 41a

Pravo na nov anu naknadu za pomo i negu drugog lica, ima osiguranik i korisnik penzije, kome je zbog prirode i težine stanja povrede ili bolesti utvr ena potreba za pomo i i negom za obavljanje radnji radi zadovoljavanja osnovnih životnih potreba.

Potreba za pomo i i negom drugog lica postoji kod lica iz stava 1. ovog lana koje je nepokretno, ili koje zbog težine i prirode trajnih bolesti i bolesnog stanja nije sposobno da se samostalno kre e ni u okviru stana uz upotrebu odgovaraju ih pomagala, niti da se samo hrani, svla i, obla i i da održava osnovnu li nu higijenu, kod slepog lica koje je izgubilo ose aj svetlosti sa ta nom projekcijom i kod lica koje postiže vid sa korekcijom do 0,05.

6. Odre ene kategorije osiguranika

lan 42*****

Osiguranici - zaposleni koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem i koji mogu pod posebnim uslovima ostvariti pravo na penziju jesu:

- 1) policijski službenici - uniformisana ovlaš ena službena lica i policijski službenici koji rade na posebno složenim, specifi nim, odnosno operativnim poslovima;
 - 2) zaposleni u Ministarstvu spoljnih poslova koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
 - 3) pripadnici Bezbednosno-informativne agencije, pripadnici Vojnobezbednosne agencije i Vojnoobaveštajne agencije;
 - 4) zaposleni u Upravi za izvršenje krivi nih sankcija koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem (u daljem tekstu: zaposleni u Upravi);
 - 5) ovlaš ena službena lica Poreske policije u smislu propisa o poreskoj administraciji;
 - 6) profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije;
 - 7) ostali policijski službenici koji rade na radnim mestima, odnosno poslovima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem.
- Radna mesta i poslovi iz stava 1. ovog lana ne mogu biti administrativno-tehni ka radna mesta, odnosno poslovi, ve samo poslovi na kojima je rad naro ito težak, opasan i štetan za zdravlje, odnosno poslovi na kojima je obavljanje profesionalne delatnosti ograni eno navršenjem odre enih godina života ili zbog prirode i težine posla, fiziološke funkcije opadaju u toj meri da onemogu avaju njeno dalje uspešno obavljanje.
- Izuzetno, stav 2. ovog lana ne odnosi se na zaposlene iz stava 1. ta ka 6) ovog lana.

lan 43*****

Osiguranik iz lana 42. ta . 1) do 6) ovog zakona, kome prestane zaposlenje s pravom na penziju pre ispunjenja uslova iz lana 19. ovog zakona, sti e pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 55 godina života i 25 godina staža osiguranja, od ega najmanje 15 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem, u organu iz lana 42. ovog zakona.

Pravo na starosnu penziju pod uslovima iz stava 1. ovog lana ne može ste i osiguranik koji u momentu ostvarivanja prava nije ovlaš eno lice odnosno zaposleni iz lana 42. ovog zakona.

Osiguranik iz lana 42. ta ka 7) ovog zakona, kome prestane zaposlenje s pravom na penziju pre ispunjenja uslova iz lana 19. ovog zakona, sti e pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 60 godina života i 25 godina staža osiguranja, od ega najmanje 15 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem, u organu iz lana 42. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog lana, i lana 19. ovog zakona, profesionalno vojno lice sti e pravo na starosnu penziju i to:

- 1) podoficir i oficir do ina pukovnika kad navršši 40 godina penzijskog staža i najmanje 53 godine života;
 - 2) oficir ina pukovnika kad navršši 40 godina penzijskog staža i najmanje 54 godine života.
- Izuzetno od stava 1. ovog lana, i lana 19. ovog zakona, policijski službenici - pripadnici specijalnih jedinica policije, pripadnici Bezbednosno-informativne agencije, pripadnici Vojnobezbednosne agencije i Vojnoobaveštajne agencije koji rade na posebno složenim, specifi nim, odnosno operativnim poslovima, sti u pravo na starosnu penziju kad navršše najmanje 53 godine života i 20 godina efektivno provedenih na tim poslovima.

lan 43a

Izuzetno od lana 43. stav 1. ovog zakona, osiguranik sti e pravo na starosnu penziju kad navršši:

- 1) u 2015. godini, najmanje 54 godine života i 21 godinu i osam meseci staža osiguranja, od ega najmanje 11 godina i osam meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
- 2) u 2016. godini, najmanje 54 godine i etiri meseca života i 22 godine staža osiguranja od ega najmanje 12 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
- 3) u 2017. godini, najmanje 54 godine i osam meseci života i 22 godine i šest meseci staža osiguranja od ega najmanje 12 godina i šest meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
- 4) u 2018. godini, najmanje 55 godina života i 23 godine staža osiguranja, od ega najmanje 13 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
- 5) u 2019. godini, najmanje 55 godina života i 23 godine i šest meseci staža osiguranja, od ega najmanje 13 godina i šest meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
- 6) u 2020. godini, najmanje 55 godina života i 24 godine staža osiguranja, od ega najmanje 14 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem;
- 7) u 2021. godini, najmanje 55 godina života i 24 godine i šest meseci staža osiguranja, od ega najmanje 14 godina i šest meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem.

Izuzetno od lana 43. stav 3. ovog zakona, osiguranik koji navršši 25 godina staža osiguranja, od ega najmanje 15 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem, u organu iz lana 42. ovog zakona, sti e pravo na starosnu penziju kad navršši:

- 1) u 2015. godini, 56 godina i deset meseci života;
- 2) u 2016. godini, 57 godina i etiri meseca života;
- 3) u 2017. godini, 58 godina života;
- 4) u 2018. godini, 58 godina i osam meseci života;
- 5) u 2019. godini, 59 godina i etiri meseca života.

VII PENZIJSKI STAŽ

lan 44

Penzijski staž na osnovu koga se sti u i ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvata:

- 1) vreme koje se ra una u staž osiguranja i poseban staž prema odredbama ovog zakona;

2) vreme koje je, kao staž osiguranja i poseban staž, računato u penzijski staž prema propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

član 45

U staž osiguranja, u smislu člana 44. ovog zakona, računava se i vreme koje je osiguranik proveo u svojstvu vojnog osiguranika.

član 46

U staž osiguranja, u smislu člana 44. ovog zakona, računava se i vreme koje je osiguranik proveo na radu po osnovu koga je bio obavežno osiguran i za koje je uplaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje.

1. Staž osiguranja koji se računava sa efektivnim trajanjem

član 47

U staž osiguranja u smislu člana 44. stav 1. tačka 1) ovog zakona računava se i vreme provedeno na radu odnosno u osiguranju, u efektivnom trajanju.

član 48

U staž osiguranja računava se i vreme za koje osiguranik, u skladu s propisima o radu i zapošljavanju, prima novčanu naknadu za koju je plaćen doprinos.

član 49

U staž osiguranja računava se i vreme koje osiguranik, u skladu sa propisima o radu, provede na obavljanju privremenih i povremenih poslova, kao i vreme koje osiguranik iz člana 11. tačka 10) provede na obavljanju privremenih i povremenih poslova preko omladinskih zadruga, za koje je plaćen doprinos.

U staž osiguranja računava se i vreme za koje je lice, odnosno osiguranik iz člana 15. ovog zakona uplaćivao doprinos.

član 50

U staž osiguranja računava se i vreme za koje je osiguranik iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona, ostvario ugovorenu naknadu za koju je plaćen doprinos.

Stož osiguranja iz stava 1. ovog člana srazmerno se utvrđuje na taj način što se iznos ugovorene naknade na koju se plaća porez u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana deli sa najnižom osnovicom za plaćanje doprinosa koja važi u momentu uplate doprinosa, u skladu sa zakonom.

Stož osiguranja ostvaren po osnovu utvrđenim u st. 1. i 2. ovog člana, u jednoj kalendarskoj godini može iznositi najviše 12 meseci.

član 51

Osiguraniku samostalnih delatnosti u staž osiguranja računava se i vreme za koje je privremeno obustavio obavljanje delatnosti, u skladu sa zakonom, ako je za to vreme uplatio doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavežno socijalno osiguranje.

2. Staž osiguranja koji se računava sa uvećanim trajanjem

član 52

Osiguraniku koji radi na naročito teškim, opasnim i za zdravlje štetnim radnim mestima, odnosno poslovima i osiguraniku koji radi na radnim mestima, odnosno poslovima na kojima posle navršanja određenih godina života ne može uspešno obavljati svoju profesionalnu delatnost, staž osiguranja u efektivnom trajanju računava se sa uvećanim trajanjem pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Stepen uvećanja staža osiguranja zavisi od težine, opasnosti i štetnosti rada, odnosno od prirode posla, a može iznositi najviše 50%.

član 53

Radno mesto odnosno posao na kome se staž osiguranja računava sa uvećanim trajanjem je radno mesto odnosno posao na kome je rad naročito težak, opasan i štetan za zdravlje i pored toga što su primenjene sve opšte i posebne zaštitne mere utvrđene propisima.

Radno mesto odnosno posao na kome se staž osiguranja računava sa uvećanim trajanjem je i radno mesto odnosno posao na kome je obavljanje profesionalne delatnosti ograničeno navršanjem određenih godina života ili zbog prirode i težine posla, fiziološke funkcije opadaju u toj meri da onemogućavaju njeno dalje uspešno obavljanje.

član 54

Osiguraniku iz člana 52. stav 1. ovog zakona, staž osiguranja računava se sa uvećanim trajanjem pod uslovom da je na radnim mestima odnosno poslovima iz člana 53. ovog zakona efektivno proveo ukupno najmanje 10 godina, odnosno ukupno najmanje pet godina ako je utvrđena invalidnost.

Stož osiguranja se uvećava samo za vreme koje je efektivno provedeno na radu.

Prilikom utvrđivanja uslova za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kumulativno se uzima staž osiguranja sa uvećanim trajanjem ostvaren na radnim mestima odnosno poslovima iz člana 53. ovog zakona.

član 55*****

Radna mesta, odnosno poslove na kojima se staž osiguranja računava sa uvećanim trajanjem, postupak i način za njihovo utvrđivanje, kao i stepen uvećanja staža osiguranja utvrđuje ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, na predlog fonda.

Zaposlenom u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadniku Bezbednosno-informativne agencije, pripadniku Vojnobezbednosne i Vojnoobaveštajne agencije, zaposlenom u organu nadležnom za spoljne poslove koji radi na određenim poslovima pod posebnim uslovima, profesionalnom pripadniku Vojske Srbije, zaposlenom u Upravi, ovlašćenom službenom licu Poreske policije u smislu propisa o poreskoj administraciji, svakih 12 meseci efektivno provedenih na tim poslovima računava se najviše kao 16 meseci staža osiguranja u zavisnosti od težine ovih poslova, pod uslovima iz člana 54. ovog zakona.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, nadležni ministar utvrđuje radna mesta i poslove na kojima se zaposlenom u Ministarstvu unutrašnjih poslova, civilnom licu na službi u Vojsci Srbije i profesionalnom vojnom licu prema propisima o Vojsci Srbije, svakih 12 meseci efektivno provedenih na tim poslovima računava kao 18 meseci staža osiguranja, sporazumno sa ministrom nadležnim za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

Radna mesta odnosno poslovi, kao i stepeni uvećanja staža osiguranja iz st. 1. do 3. ovog člana, podležu reviziji najdocnije po isteku 10 godina od dana njihovog utvrđivanja.

lan 56

Radna mesta, odnosno poslove lica iz lana 55. stav 2. ovog zakona, kao i stepen uve anja staža osiguranja utvr uje nadležni ministar u skladu sa zakonom, odnosno direktor Bezbednosno-informativne agencije, sporazumno sa ministrom nadležnim za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja. Na akte iz stava 1. ovog lana saglasnost daje Vlada Republike Srbije.

lan 57

Revizijom radnih mesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem i stepena uve anja staža osiguranja, u smislu ovog zakona, smatra se ponovna ocena postojanja uslova iz lana 53. ovog zakona na osnovu koje se utvr uje na kojim radnim mestima, odnosno poslovima prestaje ra unanje staža osiguranja s uve anim trajanjem, odnosno menja stepen uve anja staža ili uvodi ra unanje staža osiguranja sa uve anim trajanjem.

Revizija radnih mesta odnosno poslova iz stava 1. ovog lana vrši se na na in i po postupku po kojima se vrši njihovo utvr ivanje.

lan 58

Stož osiguranja sa uve anim trajanjem ra una se i osiguranicima koji su na radu, po osnovu koga su bili obavezno osigurani, proveli rade i u smislu lana 47. kao: osiguranici s telesnim ošte enjem od najmanje 70%, vojni invalidi od prve do šeste grupe, civilni invalidi rata od prve do šeste grupe, slepa lica, lica obolela od distrofije ili srodnih miši nih i neuromiši nih oboljenja, od paraplegije i cerebralne i de ije paralize i od multipleks skleroze.

Osiguranicima iz stava 1. ovog lana svakih 12 meseci efektivno provedenih na radu po osnovu koga su osigurani ra una se, pod uslovima utvr enim u lanu 54. ovog zakona, kao 15 meseci staža osiguranja.

lan 59

U staž osiguranja sa uve anim trajanjem osiguraniku se ra una i vreme provedeno u svojstvu vojnog osiguranika i to pod uslovima i u obimu koji su utvr eni propisima kojima se ure uje penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika.

3. Poseban staž

lan 60

Osiguraniku - ženi koja je rodila tre e dete, po tom osnovu ura unava se u posebni staž vreme u trajanju od dve godine.

Osiguraniku - ženi ura unava se u posebni staž vreme u trajanju od:

- 1) šest meseci, koja je rodila jedno dete;
- 2) godinu dana, koja je rodila dvoje dece.

VIII UTVR IVANJE VISINE PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

1. Starosna i invalidska penzija

lan 61

Visina starosne i invalidske penzije odre uje se tako što se li ni bodovi pomnože sa vrednoš u opšteg boda na dan ostvarivanja prava.

lan 62

Li ni bodovi osiguranika utvr uju se množenjem li nog koeficijenta osiguranika i njegovog penzijskog staža.

lan 63

Godišnji li ni koeficijent predstavlja odnos ukupne zarade osiguranika, odnosno osnovice osiguranja po ev od 1. januara 1970. godine za svaku kalendarsku godinu i prose ne godišnje zarade u Republici za istu kalendarsku godinu.

Ako su zarade, odnosno osnovice osiguranja unete u mati nu evidenciju u neto iznosu dovode se u odnos sa prose nom neto zaradom zaposlenih u Republici, a ako su unete u mati nu evidenciju u bruto iznosu dovode se u odnos sa prose nom bruto zaradom zaposlenih u Republici.

Godišnji li ni koeficijent predstavlja odnos ukupne zarade, osnovice osiguranja i visine ugovorene naknade osiguranika, za svaku kalendarsku godinu i prose ne godišnje zarade u Republici za istu kalendarsku godinu.

Godišnji li ni koeficijent u smislu st. 1. i 2. ovog lana iznosi jedan kada je zarada, osnovica osiguranja, odnosno ugovorena naknada u kalendarskoj godini, jednaka prose noj zaradi zaposlenih u Republici u toj kalendarskoj godini.

Pri odre ivanju godišnjeg li nog koeficijenta uzimaju se zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja, kao i ugovorene naknade koje su služile za obra unavanje i pla anje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, na koje je pla en doprinos i koje su utvr ene u mati noj evidenciji.

Godišnji li ni koeficijent može iznositi najviše pet.

Podatak o prose noj godišnjoj neto zaradi u Republici odnosno prose noj godišnjoj bruto zaradi u Republici iz st. 1. do 5. ovog lana, objavljuje organ nadležan za poslove statistike.

lan 64

Osiguraniku koji ostvari naknadu prema propisima o zdravstvenom osiguranju i za vreme porodijskog odsustva, za izra unavanje godišnjeg li nog koeficijenta, za vreme ostvarivanja ovih naknada, uzima se ta naknada.

Osiguraniku koji je u periodu od 1. januara 1970. godine do 31. decembra 2002. godine ostvario naknadu zarade prema propisima o zdravstvenom osiguranju i za vreme porodijskog odsustva, prema propisima o porodijskom odsustvu, za period primanja naknade, iznos naknade se izra unava na osnovu li nog koeficijenta po jednom asu rada za period za koji je ostvarena zarada, odnosno osnovica osiguranja i množi brojem asova provedenih na bolovanju.

Osiguraniku koji je u periodu od 1. januara 1970. godine do 31. decembra 2002. godine ostvario naknadu zarade za vreme porodijskog odsustva prema propisima o porodijskom odsustvu i naknadu zarade za vreme bolovanja prouzrokovanog povredom na radu, ukoliko je to za njega povoljnije, za period primanja naknade, godišnji li ni koeficijent se izra unava kao odnos ostvarene zarade za asove provedene na radu iz godine u kojoj se ostvaruje naknada, prema prose noj zaradi zaposlenih u Republici za tu godinu, koja odgovara vremenu za koji je zarada ostvarena.

Deo godišnjeg li nog koeficijenta iz ovog lana zajedno sa delom godišnjeg li nog koeficijenta iz lana 63. ovog zakona ini ukupni godišnji li ni koeficijent za kalendarsku godinu.

lan 65

Osiguraniku koji je u periodu od 1. januara 1970. godine do početka primene ovog zakona, ostvario naknadu zarade prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju za izrađivanje godišnjeg ličnog koeficijenta uzima se osnovica od koje je određena ta naknada a u slučaju naknade zbog manje zarade na drugom odgovarajućem poslu za izrađivanje godišnjeg ličnog koeficijenta uzima se i ostvarena naknada.

član 66

Osiguraniku kome se ne mogu utvrditi godišnji lični koeficijenti ni za jednu kalendarsku godinu, u smislu člana 63. stav 1. ovog zakona, godišnji lični koeficijent iznosi jedan.

Osiguraniku za koga u matičnoj evidenciji nisu utvrđeni podaci o zaradi, naknadi zarade, odnosno osnovici osiguranja za pojedine kalendarske godine za izrađivanje godišnjeg ličnog koeficijenta uzima se:

- 1) za period od 1. januara 1970. godine do 31. decembra 1992. godine - prosečna godišnja neto zarada zaposlenih u Republici Srbiji;
- 2) za period od 1. januara 1994. godine do 31. decembra 1998. godine - iznos garantovane zarade;
- 3) za period od 1. januara 1999. godine do 31. avgusta 2004. godine - iznos najniže osnovice osiguranja za I i II stepen stručnosti;
- 4) za period od 1. septembra 2004. godine - iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

Osiguraniku iz stava 2. ovog člana, koji nema utvrđen staž osiguranja za celu kalendarsku godinu, godišnji lični koeficijent utvrđuje se srazmerno stažu osiguranja navršenom u toj kalendarskoj godini.

član 67

Lični koeficijent utvrđuje se tako što se zbir godišnjih ličnih koeficijenata iz čl. 63. do 66. ovog zakona podeli sa periodom (godine, meseci i dani) za koje su obračunati, s tim što se svaka godina računa kao 1, svaki mesec kao 0,0833, a svaki dan kao 0,00278.

Kao jedan mesec, u smislu stava 1. ovog člana računava se kalendarski mesec, odnosno 30 dana.

član 68

Penzijski staž iz člana 62. ovog zakona iskazan u godinama, mesecima i danima može iznositi najviše 45 godina i računava se na način utvrđen u članu 67. ovog zakona.

član 69

Za određivanje visine starosne penzije osiguraniku ženi, navršen staž osiguranja uvećava se za 6%.

Za određivanje visine invalidske penzije, ako je uzrok invalidnosti povreda na radu ili profesionalna bolest, pri utvrđivanju ličnih bodova računava se 40 godina penzijskog staža.

Za određivanje visine invalidske penzije, ako je uzrok invalidnosti bolest ili povreda van rada, pri utvrđivanju ličnih bodova, dodaju se godine penzijskog staža od dana prestanka osiguranja, odnosno ukoliko je osiguranje prestalo pre dana utvrđene invalidnosti, u odnosu na dan utvrđene invalidnosti, tako što se:

- 1) osiguraniku mlađem od 53 godine života dodaje 2/3 penzijskog staža koji mu nedostaje do navršenih 53 godine života i 1/2 penzijskog staža koja nedostaje osiguraniku ženi od 53 godine života do navršenih 58 godina života, a osiguraniku muškarcu od 53 godine života do navršenih 63 godine života;
- 2) osiguraniku starijem od 53 godine života dodaje 1/2 penzijskog staža koja nedostaje osiguraniku ženi do navršenih 58 godina života, a osiguraniku muškarcu do navršenih 63 godine života.

Za određivanje visine invalidske penzije osiguraniku ženi, navršen staž osiguranja i penzijski staž iz stava 3. ovog člana, uvećava se za 6%.

Staž iz st. 1, 3. i 4. ovog člana, može se dodati najviše do 40 godina.

Osiguraniku koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju u pogledu penzijskog staža i kod koga je invalidnost prouzrokovana delimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću a delimično bolešću ili povredom van rada, određuje se jedna invalidska penzija koja se sastoji od srazmernih delova određeni po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno po osnovu bolesti ili povrede van rada prema njihovom uticaju na ukupnu invalidnost, s tim što tako obračunata penzija ne može iznositi više od penzije određene sa 40 godina penzijskog staža.

Osiguraniku kod koga je invalidnost prouzrokovana delimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću, a delimično povredom van rada ili bolešću u koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju samo po osnovu invalidnosti prouzrokovane povredom na radu ili profesionalnom bolešću u invalidska penzija se određuje u procentu sa kojim je na ukupnu invalidnost uticala povreda na radu ili profesionalna bolest.

član 70

Vrednost opšteg boda je nominalni iznos koji predstavlja količinu izrađivanog zbir penzija i zbira ličnih bodova svih korisnika starosne i invalidske penzije koji su pravo na penziju ostvarili u periodu od 1. januara 2001. do 30. juna 2002. godine.

Zbir penzija iz stava 1. ovog člana određuje se na osnovu mesečne visine penzija u poslednjem kvartalu 2002. godine.

Zbir ličnih bodova korisnika iz stava 1. ovog člana obračunava se na način utvrđen po odredbama ovog zakona.

Vrednost opšteg boda iz stava 1. ovog člana, usklađuje se na način koji je propisan za usklađivanje penzija.

Usklađenu vrednost opšteg boda objavljuje fond.

1a Prevremena starosna penzija

član 70a

Visina prevremene starosne penzije određuje se na isti način kao i visina starosne penzije, s tim što se iznos tako određene penzije trajno umanjuje za 0,34% za svaki mesec pre navršenih 65 godina života.

član 70b

Izuzetno od člana 70a ovog zakona, osiguraniku ženi se prevremena starosna penzija određuje na način kako se određuje starosna penzija, s tim što se iznos te penzije trajno umanjuje za 0,34% za svaki mesec ranijeg odlaska u penziju pre navršenih:

- 1) u 2015. godini, 60 godina i šest meseci života;
- 2) u 2016. godini, 61 godinu života;
- 3) u 2017. godini, 61 godinu i šest meseci života;
- 4) u 2018. godini, 62 godine života;
- 5) u 2019. godini, 62 godine i šest meseci života;
- 6) u 2020. godini, 63 godine života;
- 7) u 2021. godini, 63 godine i dva meseca života;
- 8) u 2022. godini, 63 godine i četiri meseca života;

- 9) u 2023. godini, 63 godine i šest meseci života;
- 10) u 2024. godini, 63 godine i osam meseci života;
- 11) u 2025. godini, 63 godine i deset meseci života;
- 12) u 2026. godini, 64 godine života;
- 13) u 2027. godini, 64 godine i dva meseca života;
- 14) u 2028. godini, 64 godine i etiri meseca života;
- 15) u 2029. godini, 64 godine i šest meseci života;
- 16) u 2030. godini, 64 godine i osam meseci života;
- 17) u 2031. godini, 64 godine i deset meseci života.

Ilan 70v

Iznos prevremene starosne penzije utvr en u skladu sa l. 70a i 70b ovog zakona umanjuje se najviše do 20,4%.

2. Porodi na penzija

Ilan 71*****

Porodi na penzija odre uje se od starosne, prevremene starosne penzije ili invalidske penzije koja bi osiguraniku pripadala u asu smrti, odnosno od penzije koja je korisniku pripadala u asu smrti, u procentu koji se utvr uje prema broju lanova porodice koji imaju pravo na tu penziju, i to:

1) ako penzija pripada samo lanovima uže porodice ili samo lanovima šire porodice umrlog osiguranika odnosno korisnika prava odre uje se u slede im procentima:

- za jednog lana 70%;
- za dva lana 80%;
- za tri lana 90%;
- za etiri lana ili više lanova 100%.

2) ako penzija pripada i lanovima uže porodice i lanovima šire porodice umrlog osiguranika odnosno korisnika prava, lanovima uže porodice odre uje se porodi na penzija prema ta ki 1) ovog stava, a lanovima šire porodice pripada ostatak do iznosa starosne, prevremene starosne penzije ili invalidske penzije iz ovog stava.

Ako pravo na porodi nu penziju imaju bra ni drug i razvedeni bra ni drug umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava, odre uje se jedna porodi na penzija u visini koja pripada za jednog lana porodice i deli se u jednakim iznosima.

Porodi na penzija iz lana 15. ovog zakona odre uje se u iznosu od 100% penzije koja bi osiguraniku pripadala u asu smrti.

Ilan 72

Kao najmanji osnov za odre ivanje porodi ne penzije uzima se starosna penzija, prevremena starosna penzija umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava, odre ena za penzijski staž od 20 godina.

Ukupan iznos porodi ne penzije ne može pre i najviši iznos starosne, prevremene starosne penzije odnosno invalidske penzije.

Ilan 73

Deca bez oba roditelja imaju pravo, pored porodi ne penzije po jednom roditelju, i na porodi nu penziju po drugom roditelju.

Penzije iz stava 1. ovog lana odre uju se kao jedna penzija, iji iznos ne može pre i najviši iznos penzije, utvr en u skladu s ovim zakonom.

3. Nov ana naknada za telesno ošte enje

Ilan 74

Visina nov ane naknade za telesno ošte enje odre uje se od osnova koji ini osnov za zate ene korisnike prava na nov anu naknadu za telesno ošte enje u Republi kom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih, u procentu telesnog ošte enja utvr enom u lanu 39. ovog zakona.

Nov ana naknada za telesno ošte enje pripada u stalnom mese nom iznosu.

4. Naknada pogrebnih troškova

Ilan 75

Naknada pogrebnih troškova pripada u visini jedne i po prose ne penzije u fondu u prethodnom kvartalu, u odnosu na dan smrti korisnika.

4a Nov ana naknada za pomo i negu drugog lica

Ilan 75a

Visina nov ane naknade za pomo i negu drugog lica odre uje se u visini iznosa uskla ene nov ane naknade za pomo i negu zate enih korisnika ovog prava u osiguranju zaposlenih.

5. Najniži i najviši iznos penzije

Ilan 76****

Najniži iznos penzije pripada osiguraniku koji ostvari pravo na starosnu, prevremenu starosnu penziju, odnosno invalidsku penziju ako mu je ta penzija manja od iznosa penzije utvr ene po odredbama ovog lana.

Najniži iznos penzije u osiguranju zaposlenih i u osiguranju samostalnih delatnosti vanredno se uskla uje od 1. januara 2011. godine za procenat kojim se obezbe uje da u eš e najnižeg iznosa penzije za januar 2011. godine u prose noj zaradi bez poreza i doprinosa zaposlenih na teritoriji Republike Srbije u 2010. godini bude ve e za jedan procentni poen u odnosu na u eš e najnižeg iznosa penzije ispla ene za 2010. godinu u prose noj zaradi bez poreza i doprinosa zaposlenih na teritoriji Republike Srbije u 2010. godini. Ovako uskla en iznos dalje se uskla uje u skladu sa ovim zakonom.

Najniži iznos starosne, odnosno invalidske penzije za osiguranike poljoprivrednike utvr uje se u iznosu od 9.000 dinara na dan 1. januara 2011. godine. Ovako utvr en najniži iznos penzije dalje se uskla uje na na in na koji se uskla uju penzije, u skladu sa ovim zakonom.

Ako osiguranik ima navršen staž osiguranja po različitim osnovama, najniži iznos penzije za osiguranike poljoprivrednike utvrđuje se kada je pretežan staž osiguranja navršen u osiguranju poljoprivrednika.

Ako najniži iznos penzije iz stava 1. ovog člana isplaćene u osiguranju zaposlenih za prethodnu godinu iznosi manje od 27% od iznosa prosečne zarade zaposlenih bez poreza i doprinosa na teritoriji Republike u prethodnoj godini, za korisnike u osiguranju zaposlenih i u osiguranju samostalnih delatnosti najniži iznos penzije vanredno se usklađuje od 1. januara tekuće godine za procenat kojim se obezbeđuje da se najniži iznos penzije za prethodnu godinu dovede na nivo od 27% prosečne zarade bez poreza i doprinosa u prethodnoj godini.

Član 77

Osiguraniku koji je ostvario pravo na inostrani deo penzije prema međunarodnom ugovoru pripada iznos u visini razlike do najnižeg iznosa penzije ako mu je iznos penzije, utvrđen po ovom zakonu, i inostrane penzije obračunate prema važećem deviznom kursu na dan ostvarivanja prava, manji od iznosa najniže penzije određene prema članu 76. ovog zakona.

Član 78

Najviši iznos penzije određuje se tako što lični koeficijent ne može iznositi više od 3,8.

6. Starosna i invalidska penzija za određene kategorije osiguranika

Član 79*****

Osiguraniku iz člana 43. ovog zakona, starosna odnosno invalidska penzija određuje se u skladu sa odredbama člana 61. ovog zakona, a lični bodovi utvrđuju se na način predviđen čl. 62. do 70. ovog zakona.

Izuzetno od člana 63. stav 1, člana 64. st. 2 i 3. i člana 65. ovog zakona, osiguraniku iz člana 43. ovog zakona, za izračunavanje godišnjeg ličnog koeficijenta ne uzima se period od 1. januara 1970. godine već period od 1. januara 1996. godine.

Iznos penzije utvrđen na način iz st. 1. i 2. ovog člana uvećan za 20%, predstavlja ukupan iznos penzije za osiguranike iz člana 43. ovog zakona.

Na način iz stava 2. ovog člana utvrđuje se godišnji lični koeficijent i za druge zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadnike Bezbednosno-informativne agencije, pripadnike Vojnobezbednosne i Vojnoobaveštajne agencije pod uslovom da u tom organu imaju navršenih najmanje 20 godina staža osiguranja.

Iznos penzije iz st. 1. do 4. ovog člana ne može biti veći od iznosa utvrđenog u članu 78. ovog zakona.

IX USKLAĐIVANJE PENZIJE I NOVČANE NAKNADE

Član 80

Penzija se od 1. aprila tekuće godine usklađuje sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako bruto domaći proizvod u prethodnoj kalendarskoj godini realno poraste iznad 4%, penzija se usklađuje od 1. aprila tekuće godine u procentu koji predstavlja zbir procenta rasta, odnosno pada potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci i procenta koji predstavlja razliku između realne stope rasta bruto domaćeg proizvoda u prethodnoj kalendarskoj godini i stope od 4%.

Penzija se od 1. oktobra tekuće godine usklađuje sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci.

Isplata usklađene penzije teče od isplate aprilske odnosno oktobarske penzije.

Usklađivanje penzije vrši se na osnovu podataka republičkog organa nadležnog za poslove statistike o kretanju potrošačkih cena za period oktobar prethodne godine - mart tekuće godine, odnosno za period april - septembar tekuće godine, kao i o kretanju bruto domaćeg proizvoda.

Član 80a

Izuzetno od člana 80. st. 1. do 3. ovog zakona, penzija se usklađuje:

- u aprilu 2014. godine, tako što će se povećati za 0,5%;
- u oktobru 2014. godine, tako što će se povećati za 1%;
- u aprilu 2015. godine, tako što će se povećati za 0,5%;
- u oktobru 2015. godine, tako što će se povećati za 0,5%;
- u aprilu 2016. godine, tako što će se povećati za 0,5%;
- u oktobru 2016. godine, tako što će se povećati za 0,5%.

Ako, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem, do 1. jula 2014. godine ne bude donet propis kojim će se urediti ujednačavanje nivoa plata, odnosno zarada zaposlenih u javnom sektoru, usklađivanje penzije u oktobru 2014. godine neće se vršiti na način propisan stavom 1. ovog člana, već će se vršiti u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem.

Član 81

Novčane naknade usklađuju se na način predviđen za usklađivanje penzija.

X OSTVARIVANJE I KORIŠĆENJE PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

1. Ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja

Član 82

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju se kod fonda.

Član 82a

Pravo na starosnu penziju, pre vremenu starosnu penziju ostvaruje se posle prestanka osiguranja.

Prestankom osiguranja u smislu stava 1. ovog člana smatra se i raniji prestanak osiguranja, ako se lice u trenutku podnošenja zahteva nalazi u osiguranju, ako su uslovi za sticanje prava na starosnu penziju, pre vremenu starosnu penziju isti u trenutku podnošenja zahteva i ranijeg prestanka osiguranja.

Prestankom osiguranja u smislu stava 1. ovog člana za osiguranika koji istovremeno ispunjava uslove za osiguranje po više osnova smatra se prestanak osiguranja po osnovu koga je prioritarno osiguran u skladu sa članom 10. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osiguranici iz člana 12. stav 1. tačka 1) ovog zakona koji obavljaju delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad privatnih preduzetnika, pravo na starosnu penziju, pre vremenu starosnu penziju mogu ostvariti ispunjenjem uslova za sticanje prava na starosnu penziju.

Član 83

(Brisan)

lan 84

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju se od dana podnetog zahteva, a najranije šest meseci pre tog dana.

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koja se ostvaruju u fondu obezbe uju se u postupku predvi enom zakonom kojim je ure en opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije druk ije ure eno.

lan 85

Penzijski staž i zarade, naknade, ugovorne naknade, odnosno osnovice osiguranja, kao i druge injenice od uticaja na sticanje i utvr ivanje prava, osim nalaza, mišljenja i ocene organa vešta enja, uzimaju se u obzir pri ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, na osnovu podataka utvr enih u matinoj evidenciji.

Penzijski staž se ne može utvr ivati na osnovu izjava svedoka.

lan 86

Pitanje naknade dela penzije u slu aju kada je penzijski staž utvr en kod fonda vojnih osiguranika posle 1. januara 1973. godine i kod fonda regulisa e se sporazumom tih fondova.

lan 87

(Brisan)

lan 88

Postupak za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i za utvr ivanje penzijskog staža pokre e se na zahtev osiguranika, odnosno na zahtev lana porodice za ostvarivanje prava na porodi nu penziju.

U postupku iz stava 1. ovog lana fond je dužan da osiguranicima i korisnicima prava pruža stru nu pomo .

Korisnik prava je dužan da fondu blagovremeno prijavi promenu koja je od uticaja na pravo odnosno obim koriš enja tog prava.

I. 89 i 90

(Brisan)

lan 91

injenice koje se, u skladu sa zakonom, ne utvr uju u matinoj evidenciji, a koje su od zna aja za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, utvr uju se u postupku rešavanja o tim pravima.

lan 92

U postupku za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u fondu obezbe uje se dvostепенost.

lan 93

Kada je za rešavanje o pravu iz penzijskog i invalidskog osiguranja potrebno utvr ivanje postojanja invalidnosti, telesnog ošte enja, potrebe za pomo i i negom drugog lica uzroka invalidnosti i telesnog ošte enja, potpune nesposobnosti za rad i nesposobnosti za samostalan život i rad, fond rešenjem utvr uje te injenice na osnovu nalaza, mišljenja i ocene organa vešta enja ije se obrazovanje i na in rada ure uje opštim aktom fonda.

Nalaz, mišljenje i ocena iz stava 1. ovog lana podleže kontroli koju vrši organ fonda utvr en opštim aktom iz stava 1. ovog lana.

Na akt iz stava 1. ovog lana saglasnost daje ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministar nadležan za poslove zdravlja.

U obavljanju kontrole iz stava 2. ovog lana, može se dati saglasnost ili primedba. Primedba kojom se ukazuje na uo ene nedostatke i daje uputstvo za njihovo otklanjanje, obavezna je za organe koji su vršili vešta enje.

lan 94

Postupak za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti pokre e se na zahtev osiguranika na osnovu predloga za utvr ivanje invalidnosti, u skladu sa opštim aktom fonda.

Predlog iz stava 1. ovog lana daje izabrani lekar, u skladu sa zakonom.

lan 94a

Ako je osiguranik, u toku privremene spre enosti za rad, podneo zahtev za pokretanje postupka za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti, ili je od strane izabranog lekara, odnosno lekarske komisije, u skladu sa zakonom, upu en na ocenu radne sposobnosti, Fond obezbe uje sredstva za isplatu naknade zarade zbog privremene spre enosti za rad po ev od 61. dana od dana pokretanja postupka, ukoliko je utvr en gubitak radne sposobnosti.

lan 95

Postupak za ostvarivanje prava na nov anu naknadu za telesno ošte enje i prava na nov anu naknadu za pomo i negu drugog lica pokre e se na zahtev osiguranika odnosno korisnika prava, na osnovu medicinske dokumentacije.

Postupak za ostvarivanje prava na nov anu naknadu za telesno ošte enje i prava na nov anu naknadu za pomo i negu drugog lica pokre e se i po službenoj dužnosti na osnovu mišljenja organa vešta enja datog prilikom vešta enja o invalidnosti, u skladu sa opštim aktom fonda.

lan 96

Promene u stanju invalidnosti koje su od uticaja na pravo na invalidsku penziju priznatu pravosnažnim rešenjem, utvr uju se u postupku pokrenutom na zahtev osiguranika, odnosno po službenoj dužnosti.

Fond odre uje obavezan kontrolni pregled korisnika prava, najkasnije u roku od tri godine od dana utvr ivanja invalidnosti, osim u slu ajevima predvi enim opštim aktom fonda.

Na akt iz stava 2. ovog lana saglasnost sporazumno daju ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministar nadležan za poslove zdravlja.

lan 97

Kao dan nastanka invalidnosti, telesnog oštećenja i potrebe za pomoć i negom drugog lica uzima se dan kada je na osnovu pregleda dat nalaz, mišljenje i ocena organa veštačenja u prvostepenom postupku, odnosno neki raniji dan za koji postoji odgovarajuća medicinska dokumentacija.

lan 98

Rešenje o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja i o penzijskom stažu donosi organ fonda određen opštim aktom fonda. Prvostepeno rešenje iz stava 1. ovog člana podleže prethodnoj kontroli koju vrši organ utvrđen opštim aktom fonda.

lan 99

Protiv prvostepenog rešenja može se izjaviti žalba organu određenom opštim aktom fonda u roku od 15 dana od dana prijema rešenja. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja osim ako se njom pobija utvrđena invalidnost.

lan 100

Prvostepeno rešenje fonda podleže reviziji koju vrši organ određen opštim aktom fonda. Revizijom se može ispitati i pravilnost nalaza, mišljenja i ocene koje daju organi veštačenja. Revizija ne odlaže izvršenje rešenja.

lan 101

Ako je protiv prvostepenog rešenja izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rešava se istim rešenjem. Ako protiv prvostepenog rešenja nije izjavljena žalba, a revizija ne bude izvršena u roku od tri meseca od dana isteka roka za žalbu, smatra se da je revizija izvršena i data saglasnost na to rešenje.

lan 102

U vršenju revizije na prvostepeno rešenje može se dati saglasnost, odnosno prvostepeno rešenje može se izmeniti, poništiti ili ukinuti. Ako je prvostepeno rešenje poništeno ili ukinuto, revizijom se ispituje samo da li je novo rešenje u skladu sa razlozima zbog kojih je ranije prvostepeno rešenje poništeno ili ukinuto.

lan 103

Protiv rešenja fonda donetog po žalbi, odnosno u vršenju revizije o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja i protiv konačnog rešenja o podacima utvrđenim u matičnoj evidenciji, može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

lan 104

Protiv konačnog rešenja fonda, u slučajevima kada nisu ispunjeni uslovi za ponavljanje postupka po zakonu kojim je uređen opšti upravni postupak, ili su protekli rokovi za ponavljanje postupka po tom zakonu, postupak se može ponoviti:

- 1) ako se sazna za novine činjenice, odnosno na koje ili stekne mogućnost da se upotrebe novi dokazi koji bi sami, ili u vezi sa već upotrebljenim dokazima, mogli dovesti do drugog njegovog rešenja;
- 2) kada je propušteno da se u ranijem postupku iznese neka činjenica, odnosno dokaz koji može dovesti do drugog njegovog rešenja.

Ponavljanje postupka pokreće se na predlog osiguranika ili po službenoj dužnosti.

Ako je predlog za ponavljanje postupka podnet, odnosno postupak ponavljanja pokrenut u roku od pet godina od dana dostavljanja rešenja osiguraniku, u ponovljenom postupku primenjuju se propisi koji su važili u vreme donošenja rešenja po kome se postupak ponavlja. Ako je predlog podnet, odnosno postupak ponavljanja pokrenut po isteku tog roka, u ponovljenom postupku primenjuju se propisi koji važe u vreme podnošenja predloga za ponavljanje postupka, odnosno u vreme pokretanja tog postupka po službenoj dužnosti.

Na osnovu podataka pribavljenih u ranijem i ponovljenom postupku, nadležni organ novim rešenjem može ranije rešenje koje je bilo predmet ponavljanja ostaviti na snazi ili ga zameniti novim rešenjem kojim se ukida ranije rešenje.

lan 105

Pravosnažno rešenje fonda može se izmeniti novim rešenjem ako je njime povređen zakon ili opšti akt fonda na štetu osiguranika odnosno korisnika prava ili ako je o nekom pravnom pitanju doznije zauzeto pravno shvatanje povoljnije za osiguranika.

Novo rešenje može se doneti i ako se sazna za činjenice koje su od uticaja na pravo osiguranika, a koje su nastale posle donošenja rešenja.

Prava utvrđena rešenjem donetim u postupku izmene pripadaju od prvog dana narednog meseca od dana podnošenja zahteva za izmenu rešenja, odnosno od dana donošenja rešenja u postupku za izmenu pokrenutom po službenoj dužnosti.

Kod ponovnog rešavanja o pravu osiguranika odnosno korisnika prava, prema stavu 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili u času donošenja konačnog rešenja. Ako se rešava o pravu prema stavu 2. ovog člana primeniće se propisi koji važe u vreme pokretanja postupka.

lan 106

U sporovima sukoba nadležnosti u postupku za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja do kojih dođe u fondu i poslodavaca, nadležan je Vrhovni kasacioni sud.

2. Korišćenje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja

lan 107

(Brisan)

lan 108

Penzije i novčane naknade utvrđuju se u mesečnom iznosu i isplaćuju unazad.

Korisnik penzije i novčane naknade može da ovlasti drugo lice da u njegovo ime prima penziju ili novčanu naknadu.

Ovlašćenje iz stava 2. ovog člana važi najduže 12 meseci od dana njegovog izdavanja i može se produžiti.

Korisnik penzije i novčane naknade dužan je da, na zahtev Fonda, dostavi uverenje o životu.

lan 109

Fond je dužan da korisniku prava isplaćuje iznose koji mu pripadaju u mestu njegovog prebivališta u Republici Srbiji.

lan 110

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja prestaju kada, u toku njihovog korišćenja, prestanu da postoje uslovi za sticanje i ostvarivanje tih prava.

Prava iz stava 1. ovog člana prestaju i kad korisnik ostvari pravo iz ovog osiguranja kod organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje države koja je formirana na području prethodne Jugoslavije, ako meunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Korisniku penzije iz stava 2. ovog člana koji ispunjava uslove za sticanje prava na penziju propisane ovim zakonom ponovo se utvrđuje pravo na penziju, pri čemu se ne uzima u obzir penzijski staž na osnovu koga je organizacija za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje države formirane na području prethodne Jugoslavije utvrdila pravo na penziju.

lan 111

Starosna penzija, prevremena starosna penzija isplaćuje se od dana ispunjenja uslova, ako je zahtev podnet u roku od šest meseci od dana ispunjenja uslova propisanih za sticanje prava, odnosno od dana prestanka osiguranja, a ako je zahtev podnet po isteku toga roka, od dana podnošenja zahteva i za šest meseci unazad.

Porodična penzija isplaćuje se od dana utvrđenog u stavu 1. ovog člana, pod uslovom da podnosilac zahteva u tom periodu nije bio u osiguranju.

lan 112

Osiguraniku koji pravo na invalidsku penziju ostvaruje u postupku pokrenutom u toku trajanja osiguranja, invalidska penzija isplaćuje se od dana prestanka osiguranja, a najranije od dana dostavljanja pravosnažnog rešenja o utvrđenoj invalidnosti poslodavcu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, invalidska penzija isplaćuje se i pre pravosnažnosti rešenja o utvrđenoj invalidnosti u slučaju prestanka osiguranja zbog prestanka potrebe za radom lica, kao i prestanka zaposlenja zbog stečajne likvidacije, odnosno u svim slučajevima prestanka rada poslodavca, a najranije šest meseci unazad od dana podnošenja zahteva, ako je invalidnost postojala pre podnošenja zahteva.

Kada se pravo na invalidsku penziju ostvaruje posle prestanka zaposlenja odnosno osiguranja, a invalidnost je postojala pre podnošenja zahteva, invalidska penzija isplaćuje se od dana nastanka invalidnosti, ali najviše za šest meseci unazad od dana podnošenja zahteva.

lan 113

Novčana naknada za telesno oštećenje isplaćuje se od dana nastanka telesnog oštećenja, ali najviše za šest meseci unazad od dana podnošenja zahteva, ako je telesno oštećenje postojalo pre podnošenja zahteva.

lan 114

Osiguranik odnosno korisnik prava na novčanu naknadu za telesno oštećenje koji po posebnim propisima stekne pravo na novčanu naknadu po osnovu istog telesnog oštećenja može po sopstvenom izboru da koristi samo jedno od tih prava, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

lan 115

Ako u stanju invalidnosti, odnosno stepenu telesnog oštećenja nastupe promene koje su od uticaja na utvrđena prava, ta prava prestaju, menjaju se odnosno stiču se nova prava, i to:

- 1) ako je promena utvrđena na zahtev osiguranika - od prvog dana narednog meseca po podnošenju zahteva;
- 2) ako je promena utvrđena na zahtev osiguranika nastala posle podnetog zahteva - od prvog dana narednog meseca posle nastale promene;
- 3) ako je promena utvrđena po službenoj dužnosti od prvog dana narednog meseca po donošenju prvostepenog rešenja o određivanju prava po osnovu utvrđene promene.

lan 116

Porodična penzija isplaćuje se kao jedna penzija i kada je određena za više korisnika, ako korisnici ne zahtevaju da im se penzija isplaćuje odvojeno.

Ako porodična penzija pripada samo članovima uže porodice ili samo članovima šire porodice, a neki od njih žive odvojeno, ukupna porodična penzija deli se na jednake delove.

Ako porodična penzija pripada i članovima uže porodice i članovima šire porodice, a neki od njih žive odvojeno, ta penzija se prethodno deli na deo koji pripada članovima uže porodice i deo koji pripada članovima šire porodice, pa se svaki deo dalje raspoređuje na jednake delove.

lan 117

Ako porodičnu penziju koriste dva ili više članova porodice, pa nekom od njih prestane pravo na penziju, ostalim članovima koji imaju pravo na porodičnu penziju ponovo se određuje visina penzije. Tako određena visina penzije pripada od prvog narednog dana u odnosu na dan kada je korisniku prestalo pravo na penziju.

Korisniku porodične penzije koji stekne svojstvo osiguranika obustavlja se isplata porodične penzije.

Korisniku porodične penzije, koji stekne svojstvo osiguranika po osnovu člana 11. tač. 9) i 10) i člana 12. stav 1. tač. 3) ovog zakona, obustavlja se isplata porodične penzije, nakon utvrđivanja staža osiguranja za period utvrđenog staža osiguranja.

Izuzetno od st. 2. i 3. ovog člana, korisniku porodične penzije ne obustavlja se isplata porodične penzije u slučaju kada je ostvario ugovorenu naknadu na mesečnom nivou u iznosu nižem od najniže osnovice u osiguranju zaposlenih, važeće u momentu uplate doprinosa.

Ako se isplata porodične penzije obustavi, ili ako pravo koje pripada pojedinom članu porodice miruje, porodična penzija se ponovo ne određuje.

Ako se korisniku porodične penzije, zbog zaposlenja, odnosno obavljanja delatnosti po osnovu koje je obavezno osiguran ili zbog korišćenja starosne, prevremene starosne penzije ili invalidske penzije, ne isplaćuje porodična penzija koja mu pripada, ostalim članovima uže porodice isplaćuje se za to vreme porodična penzija u visini koja se određuje kao da korisnik penzije nema pravo na porodičnu penziju.

lan 118

Pravo na porodičnu penziju prestaje članu porodice koji usled nastale promene više ne ispunjava uslove za sticanje i korišćenje tog prava.

Pravo na porodičnu penziju prestaje članu porodice ako je pravosnažnom presudom osuđen za smrt lica po osnovu koga ostvaruje, odnosno koristi pravo.

lan 119

Ako osiguranik, odnosno korisnik penzije, stekne pravo na dve ili više penzija na teritoriji Republike, može koristiti samo jednu od tih penzija, i to po sopstvenom izboru.

lan 120

Osiguranik koji sam plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, ako nisu uplaćeni svi dospelih iznosi doprinosa, prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruje i koristi srazmerno periodima osiguranja za koje su uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Fond će izvršiti obustavu 1/3 mesečnog iznosa penzije utvrđene u stavu 1. ovog člana, sve dok se na taj ili drugi način ne namire neuplaćeni dospelih iznosi doprinosa.

Po namirenju neuplaćenih dospelih iznosa doprinosa, osiguranik iz stava 1. ovog člana ostvaruje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja na osnovu ukupnog staža po evod dana sticanja prava iz stava 1. ovog člana.

lan 121

Korisnik starosne penzije, prevremene starosne penzije koji se zaposli na teritoriji Republike, odnosno obavlja samostalnu delatnost po osnovu koje je obavezno osiguran na teritoriji Republike, ima pravo po prestanku tog zaposlenja odnosno obavljanja te samostalne delatnosti, na ponovno određivanje penzije ako je bio u osiguranju najmanje godinu dana.

Korisniku prava iz stava 1. ovog člana utvrđuje se povoljniji iznos penzije.

lan 122

Dospelih mesečnih iznosa novčanih davanja na osnovu utvrđenih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ne isplaćuju se korisniku koji se bez opravdanih razloga u određenom roku ne odazove pozivu za pregled radi ponovnog utvrđivanja stanja invalidnosti, stepena telesnog oštećenja, za sve vreme dok se ne odazove pozivu.

Mesečni iznosi obustavljeni prema stavu 1. ovog člana isplaćuju se naknadno korisniku koji se odazove pozivu u roku od 30 dana od dana određenog za pregled.

Korisniku koji se odazove pozivu po isteku roka iz stava 2. ovog člana, obustavljeni mesečni iznosi primanja ne isplaćuju se, a isplata primanja uspostavlja se od prvog dana narednog meseca posle odazivanja pozivu.

lan 123

Dospelih mesečnih iznosa penzije, novčanih naknada, koji nisu mogli biti isplaćeni zbog okolnosti koje je prouzrokovao korisnik, naknadno će se isplatiti najviše za 12 meseci unazad računajući od dana kada, po prestanku delovanja tih okolnosti, korisnik podnese zahtev za isplatu.

lan 124

Fond isplaćuje penziju, odnosno novčanu naknadu korisniku prava koji ima prebivalište u inostranstvu, u skladu sa međunarodnim ugovorom, odnosno pod uslovom reciprociteta.

lan 124a

Pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugih lica ne može se ostvariti ako se pravo na takvu novčanu naknadu ostvaruje po drugom osnovu.

XI MATI NA EVIDENCIJA O OSIGURANICIMA I KORISNICIMA PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

lan 125

Fond vodi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, matičnu evidenciju za zaposlene u organu nadležnom za unutrašnje poslove vodi taj organ odnosno Bezbedonosno-informativna agencija za njene pripadnike, na način utvrđen ovim zakonom.

Fond vrši kontrolu vođenja evidencije iz stava 2. ovog člana.

lan 126

Matična evidencija se vodi po propisanim jedinstvenim metodološkim principima.

Podaci se unose u matičnu evidenciju prema propisanom jedinstvenom kodeksu šifara.

Podaci se unose u matičnu evidenciju na osnovu prijave podnesenih na propisanim obrascima koje se mogu dostavljati i putem sredstava za elektronsku obradu podataka, odnosno u elektronskoj formi, u skladu sa zakonom.

Akte odnosno obrasce iz st. 1. do 3. ovog člana propisuje Vlada Republike Srbije.

lan 127

Matična evidencija ustrojava se unošenjem podataka o osiguraniku na osnovu prijave na osiguranje.

lan 128

U matičnu evidenciju unose se podaci o:

- 1) osiguranicima;
- 2) korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja;
- 3) obveznicima plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

lan 129

U matičnu evidenciju unose se sledeći podaci o osiguranicima:

- 1) prezime i ime;
- 2) jedinstveni matični broj građana i poreski identifikacioni broj;
- 3) pol;
- 4) dan, mesec i godina rođenja;
- 5) zanimanje;
- 6) školska sprema;
- 7) osnov osiguranja;
- 8) datum sticanja i prestanka svojstva osiguranika;

- 8a) o mirovanju svojstva osiguranika poljoprivrednika, odnosno utvrđenim periodima mirovanja osiguranja;
- 9) o stažu osiguranja, zaradama, naknadama zarada, odnosno osnovicama osiguranja, ugovorenim naknadama i drugim naknadama koje služe za određivanje visine prava;
- 10) o broju meseci, odnosno dana provedenih na radu i broju meseci, odnosno dana za koje su isplaćene naknade;
- 11) o visini uplaćenog doprinosa;
- 12) da li je osiguranik korisnik penzije;
- 13) o obvezniku plaćanja doprinosa;
- 14) o penzijskom stažu - po vrstama;
- 15) o osiguranicima s telesnim oštećenjem od najmanje 70%, vojnim invalidima od prve do šeste grupe, civilnim invalidima rata od prve do šeste grupe, slepim licima i licima obolelim od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, paraplegije, cerebralne i druge paralize i multipleks skleroze.
- Za osiguranike koji rade na radnim mestima, odnosno poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u matičnoj evidenciji evidentiraju se podaci o stažu osiguranja, odnosno o vremenu provedenom na tim radnim mestima, odnosno poslovima i stepenu uvećanja staža.
- Osigurancima koji nemaju jedinstven matični broj građana fond određuje lični broj.

Član 130

U matičnu evidenciju, pored podataka iz člana 129. stav 1. tačka 1) do 4) ovog zakona, unose se i sledeći podaci o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:

- 1) o vrsti penzije;
- 2) o pravnom osnovu za utvrđivanje penzije;
- 3) o datumu sticanja prava na penziju i datumu početka isplate, obustave i ponovne isplate penzije, kao i o pravnom osnovu za obustavu, odnosno ponovnu isplatu penzije;
- 4) o invalidnosti, uzroku invalidnosti i dijagnozi;
- 5) o iznosu penzije na dan ostvarenja prava.

U matičnu evidenciju unose se i podaci o srodstvu korisnika porodice na penziju sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom penzije po osnovu koga je ostvareno pravo na penziju.

Član 131

Fond određuje obveznicima plaćanja doprinosa registarski broj.

Registarski broj iz stava 1. ovog člana sastoji se od oznake kategorije osiguranika, opštine, tekućeg rednog broja registra i kontrolnog broja.

Član 132

Prijave podataka za matičnu evidenciju podnose fondu:

- 1) poslodavac:
 - (1) prijave podataka o obvezniku plaćanja doprinosa koje obuhvataju prijave početka i prijave prestanka poslovanja;
 - (2) prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja, za osiguranike iz člana 11. tačka 1) do 6) i tačka 8) do 11) i člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
 - (3) prijave podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade i naknade zarade koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta za osiguranike zaposlene i visine uplaćenog doprinosa;
 - (4) prijave promena podataka iz odredaba podtačke (1) do (3) ove tačke;
 - (5) prijavu o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade odnosno naknade po osnovu ugovora o dopunskom radu i visini te naknade;
- 2) nadležni organ (opštinska uprava odnosno organ nadležan za vođenje registra privrednih subjekata) - prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja za osiguranike koji, u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu delatnost i osiguranike poljoprivrednike, kao i prijavu promene tih podataka;
- 3) organ nadležan za poslove javnih prihoda - prijave podataka za osnovice osiguranja koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta i visini uplaćenog doprinosa - za osiguranike samostalnih delatnosti, i osiguranike poljoprivrednike, kao i prijavu promene tih podataka, izuzev za osiguranike iz člana 12. stav 1. tačka 2) koji su u radnom odnosu i tačka 3) do 5);
- 4) organizacija, savez i udruženje - prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja, osim za osiguranike koji samostalno obavljaju privrednu delatnost, kao i prijavu promene tih podataka;
- 5) osiguranik koji je sam obveznik plaćanja doprinosa, osim osiguranika iz tačke 2) do 4) ovog stava:
 - (1) prijave podataka o obvezniku plaćanja doprinosa;
 - (2) prijavu na osiguranje, promenu podataka u toku osiguranja i odjavu osiguranja;
- 6) organizacija za zapošljavanje:
 - (1) prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja za osiguranike za koje je, u skladu sa zakonom, obveznik plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i prijavu promene tih podataka;
 - (2) prijave podataka o utvrđenom stažu osiguranja, naknadi zarade i visini uplaćenog doprinosa za lica iz podtačke (1) ove tačke, kao i prijavu promene tih podataka.
- 7) (brisana)
- 8) nadležni matičar - prijave o smrti korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, ukoliko nadležni organ opštinske uprave ne podnese prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja, prijavu promene tih podataka u roku iz člana 144. ovog zakona, Fond po službenoj dužnosti:

- 1) sačinjava prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja, kao i prijavu promene podataka o osiguranju za osiguranike poljoprivrednike na osnovu podataka iz javnih isprava i evidenciji organa nadležnog za vođenje katastra nepokretnosti, organa nadležnog za utvrđivanje poreza na katastarski prihod od poljoprivredne delatnosti, organa nadležnog za vođenje registra poljoprivrednih gazdinstava i opštinskog organa uprave.

Fond po službenoj dužnosti:

- 1) sačinjava prijavu podataka o utvrđenom stažu osiguranja, zaradi, naknadi zarade, osnovicama osiguranja, ugovorenim naknadama i drugim naknadama koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta i visini uplaćenog doprinosa - za osiguranike koji sami plaćaju doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, u slučaju kada je obveznik podnošenja ne podnese u roku iz člana 144. ovog zakona;
- 2) vodi posebnu evidenciju o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade, odnosno naknade po osnovu ugovora o dopunskom radu i visini te naknade.

Član 133

U slučaju kada su prijave podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja, ugovorene naknade i druge naknade koje služe za utvrđivanje visine prava i visine uplaćenog doprinosa podnesene putem sredstava za elektronsku obradu podataka, podnosilac prijave je dužan da, na zahtev fonda, te prijave podnese na propisanim obrascima.

lan 134

U prijave podataka za mati nu evidenciju podaci se unose samo na osnovu javnih isprava i evidencija propisanih zakonom.

lan 135

Za ta nost podataka unesenih u prijave podataka za mati nu evidenciju odgovoran je podnosilac prijave.

Fond je dužan da proverava ta nost podataka unesenih u prijave podataka za mati nu evidenciju, da zahteva dokaze i vrši uvid u evidencije i dokumentaciju na kojima se zasnivaju podaci uneseni u prijave.

Podnosilac prijave je dužan da osiguraniku, korisniku prava i fondu daje ta na obaveštenja, odnosno podatke od zna aja za utvr ivanje njenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i da fondu pruži dokaze i omogu i uvid u evidenciju i dokumentaciju.

lan 136

Svojtvo osiguranika za lice za koje je podnesena prijava na osiguranje utvr uje se uvo enjem u mati nu evidenciju izdavanjem potvrde o prijemu prijave na osiguranje.

Prilikom prijema prijave na osiguranje vrši se provera podataka sadržanih u prijavi i zahtevaju dokazi na kojima se ti podaci zasnivaju.

Odredbes t. 1. i 2. ovog lana primenjuju se i prilikom odjave osiguranja.

Podnosilac prijave dužan je da licu, za koje je podneo prijavu na osiguranje odnosno odjavu osiguranja, preda overenu foto-kopiju potvrde o prijemu te prijave odnosno odjave, u roku od osam dana od dana njenog izdavanja.

Ako se na osnovu podnesene prijave na osiguranje utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za priznavanje svojstva osiguranika, podnosiocu prijave izdaje se pismeno rešenje.

Kopije potvrda o prijemu prijave na osiguranje i odjave osiguranja za osiguranike iz lana 12. stav 1. ta ka 1) ovog zakona, fond je dužan da dostavi nadležnom poreskom organu do petog u mesecu za prethodni mesec.

Dostavljanje podataka iz stava 6. ovog lana može se vršiti i u elektronskoj formi.

lan 137

Lice za koje obveznik podnošenja prijava nije podneo prijavu na osiguranje može podneti zahtev za utvr ivanje svojstva osiguranika.

Zahtev iz stava 1. ovog lana može podneti i obveznik podnošenja prijave.

Fond e pokrenuti postupak za utvr ivanje svojstva osiguranika i kada, prilikom kontrole ili na drugi na in, utvrdi da prijava na osiguranje nije podnesena za lice koje ima pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje.

U slu ajevima iz st. 1. do 3. ovog lana fond donosi pismeno rešenje o utvr ivanju svojstva osiguranika.

Obveznik podnošenja prijave dužan je da, na osnovu rešenja iz stava 4. ovog lana kojim je utvr eno svojtvo osiguranika, podnese prijavu na osiguranje.

Izuzetno od stava 5. ovog lana, Fond sa injava prijavu na osiguranje kada je ne može podneti obveznik podnošenja prijave.

Odredbes t. 1. do 6. ovog lana primenjuju se i u slu aju kad obveznik podnošenja odjave osiguranja nije podneo odjavu osiguranja.

lan 138

Licu kome svojtvo osiguranika nije utvr eno u rokovima odre enim za podnošenje prijave na osiguranje, to svojtvo može se utvrditi najranije od 1. januara 1965. godine, na na in utvr en ovim zakonom i opštim aktom Fonda.

Na akt iz stava 1. ovog lana saglasnost daje Vlada.

Svojtvo osiguranika, osnov osiguranja, zarade, naknade, ugovorene naknade i visina upla enog doprinosa ne mogu se utvr ivati na osnovu izjava svedoka.

lan 139*****

Prijave podataka za mati nu evidenciju podnose se fondu, odnosno njegovoj organizacionoj jedinici, i to:

1) za osiguranike zaposlene iz lana 11. ta . 1) do 6) i ta . 8) do 11) ovog zakona - prema sedištu poslodavca, odnosno njegove organizacione jedinice (filijala, ekspozitura, ispostava, poslovnica, predstavništvo, zastupništvo i druge poslovne i radne jedinice);

1a) izuzetno od ta ke 1) ovog lana za osiguranike zaposlene iz lana 11. ta ka 2a) ovog zakona - prema sedištu poslodavca;

2) za osiguranike zaposlene iz lana 11. ta ka 7) i lana 15. ovog zakona - prema prebivalištu osiguranika u Republici;

3) za osiguranike samostalnih delatnosti iz lana 12. stav 1. ta . 1) i 2) ovog zakona, izuzev osiguranika koji ne ostvaruju redovan mese ni prihod - prema mestu u kome je osiguranik registrovao obavljanje delatnosti po osnovu koje je osiguran;

4) za osiguranike samostalnih delatnosti iz lana 12. stav 1. ta . 4) i 5) ovog zakona i za osiguranike koji ne ostvaruju redovan mese ni prihod - prema prebivalištu, odnosno boravištu osiguranika u Republici;

4a) za osiguranike samostalnih delatnosti iz lana 12. stav 1. ta ka 3) ovog zakona - prema sedištu isplatioca naknade;

5) za osiguranike poljoprivrednike iz lana 13. ovog zakona - prema sedištu organa nadležnog za utvr ivanje poreza na katastarski prihod od poljoprivredne delatnosti, prema sedištu organa nadležnog za vo enje registra poljoprivrednih gazdinstava.

Za osiguranike koji obavljaju poslove iz lana 12. stav 1. ta ka 3) ovog zakona, a nisu obavezno osigurani po osnovu obavljanja tih poslova, podaci o ugovorenoj naknadi dostavljaju se fondu nadležnom u skladu sa lanom 10. stav 2. ovog zakona.

lan 140

Svojtvo osiguranika, staž osiguranja, zarade, naknade zarade, osnovice osiguranja, odnosno ugovorene naknade koje se uzimaju za utvr ivanje visine prava utvr uje fond na osnovu prijava podataka iz lana 132. ovog zakona, unošenjem podataka u mati nu evidenciju.

Osiguraniku za koga je doprinos obra unat i upla en na osnovicu, zaradu ili deo zarade sa zakašnjenjem u teku oj kalendarskoj godini za prethodnu ili neku drugu kalendarsku godinu u mati nu evidenciju za utvr ivanje godišnjeg li nog koeficijenta za prethodnu ili neku raniju kalendarsku godinu unosi se osnovica za mesec za koji je doprinos pla en, odnosno zarada ili deo zarade koja mu je pripadala za mesec za koji je doprinos pla en.

Na na in iz stava 2. ovog lana unosi se i iznos doprinosa.

Odredbes t. 2. i 3. ovog lana ne e se primenjivati u slu aju kad je doprinos obra unat i pla en na osnovicu, zaradu ili deo zarade zaklju no sa 31.

januarom teku e godine za prethodnu godinu, odnosno u slu aju kada su ispla ena zarada ili deo zarade manji od zarade koja mu je pripadala za mesec za koji je doprinos pla en.

Podaci iz lana 129. stav 2. ovog zakona utvr uju se unošenjem u mati nu evidenciju po ispunjenju uslova iz lana 52. ovog zakona.

lan 141

Fond koji, prilikom provere podataka iz lana 135. ovog zakona, utvrdi da prijava o stažu osiguranja, zaradama, naknadama zarada, odnosno osnovicama osiguranja, odnosno ugovorenim naknadama i visini upla enih doprinosa koje se uzimaju za utvr ivanje visine prava i visine upla enih doprinosa nije

pravilno popunjena ili da podaci nisu uneseni u skladu s propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, naloži se podnosiocu prijave da ih ispravi u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

lan 142

Fond je dužan je da osiguraniku, na njegov zahtev, izda uverenje o podacima unesenim u matičnu evidenciju o osiguranicima.

Uverenje iz stava 1. ovog člana ima svojstvo javne isprave.

Osiguranik ima pravo da zahteva da fond donese rešenje o podacima o osiguranju, penzijskom stažu, zaradama, naknadama zarade, odnosno osnovicama osiguranja, odnosno ugovorenim naknadama i drugim naknadama i visini uplata njihovih doprinosa, unetim u matičnu evidenciju.

Fond je dužan da rešenje iz stava 3. ovog člana donese u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

lan 143

Podaci uneti u matičnu evidenciju, na način utvrdjen ovim zakonom, mogu se naknadno menjati u sledećim slučajevima:

- 1) ako nadležni organ naknadno, u propisanom postupku, utvrdi promenu podataka;
- 2) ako su podaci o osiguranju, penzijskom stažu, stažu osiguranja, zaradama, naknadama zarada, ugovorenim naknadama, odnosno osnovicama osiguranja koji služe za utvrđivanje visine prava, kao i podaci o visini uplata njihovih doprinosa uneti u matičnu evidenciju na osnovu lažnih isprava;
- 3) ako se naknadno, proverom podataka ili na drugi način, utvrdi da su u matičnu evidenciju uneti netačni ili nepotpuni podaci.

Promena podataka unetih u matičnu evidenciju vrši se na osnovu odgovarajuće prijave promene podataka, po postupku utvrdjenim ovim zakonom.

lan 144

Prijave podataka iz člana 132. ovog zakona dostavljaju se u sledećim rokovima:

- 1) prijava podataka o obvezniku plaćanja doprinosa - u roku od tri dana od dana početka poslovanja, odnosno od dana prestanka poslovanja, odnosno od dana nastale promene u poslovanju obveznika plaćanja doprinosa;
 - 2) prijava na osiguranje, odjava od osiguranja i prijava promena u toku osiguranja - u roku od tri dana od dana zaposlenja, odnosno od dana zaključenja ugovora, obavljanja poslova ili početka obavljanja delatnosti, odnosno od dana prestanka zaposlenja, obavljanja poslova ili obavljanja delatnosti, odnosno od dana nastale promene u osiguranju;
 - 3) prijava podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, osnovice osiguranja, odnosno ugovorene naknade koje služe za utvrđivanje visine prava i visine uplata njihovih doprinosa - najdavnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, a organ nadležan za poslove javnih prihoda - do 30. juna tekuće godine;
 - 4) prijava o promeni podataka iz tačke 3) ovog člana - u roku od tri dana od dana utvrdjene promene, odnosno od dana prijema pravosnažnog rešenja kojim je utvrđena promena podataka;
 - 5) prijava o smrti korisnika prava - u roku od tri dana od dana izdavanja izvoda iz matične knjige umrlih;
 - 6) prijava iz člana 132. stav 1. tačka 1) podtačka (5) u roku od tri dana od dana uplate doprinosa.
- Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, kada je poslodavac omladinska zadruga, prijave na osiguranje, odjave od osiguranja i prijave promena u toku osiguranja dostavljaju se kvartalno, a najkasnije u roku od osam dana po isteku kalendarske godine.

lan 145

Fond je dužan je da podatke iz primljenih prijavi unese u matičnu evidenciju u sledećim rokovima:

- 1) podatke iz prijavi iz člana 144. tačka 1) i 2) ovog zakona - u roku od 30 dana od dana prijema prijave;
- 2) podatke iz prijavi iz člana 144. tačka 3) i 4) ovog zakona - u roku od 60 dana od dana prijema prijave, a najdavnije do kraja tekuće godine za prethodnu godinu.
- 3) podatke iz prijavi iz člana 144. tačka 5) ovog zakona - u roku od jednog dana od dana prijema prijave
- 4) podatke iz prijavi iz člana 132. stav 1. tačka 1) podtačka (5) ovog zakona - u roku od osam dana od dana prijema prijave.

lan 146

Prijave podataka za ustrojavanje i vođenje matične evidencije na osnovu kojih su podaci uneti u matičnu evidenciju, uvaju se najmanje 30 godina od dana sticanja prava utvrdjenih na osnovu tih podataka, ali ne manje od 10 godina od dana prestanka prava.

Prijave podataka za osiguranike koji nisu stekli pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja uvaju se najmanje 40 godina, računajući od poslednjeg unošenja podataka u matičnu evidenciju.

lan 147

Umesto originalnih prijavi podataka mogu se koristiti prijave snimljene na mikrofilmovima, odnosno sredstvima za elektronsku obradu podataka (magnetni mediji i sl.) ili u elektronskoj formi u skladu sa zakonom.

Fond izdaje osiguraniku overenu foto-kopiju prijave iz stava 1. ovog člana.

lan 148

Uništavanje originalnih prijavi na osnovu kojih su podaci uneti u matičnu evidenciju vrši stručna komisija koju obrazuje fond.

lan 149

Podaci sadržani u matičnoj evidenciji koriste se i za statistička istraživanja.

Fond najmanje jednom godišnje, objavljuje podatke iz stava 1.

Zaštita podataka iz matične evidencije obezbeđuje se na propisan način.

XII ORGANIZACIJA

lan 150

Penzijsko i invalidsko osiguranje obezbeđuje i sprovodi fond.

Fond je pravno lice sa statusom organizacije za obavezno socijalno osiguranje u kome se ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i obezbeđuju sredstva za ovo osiguranje.

lan 151**

Fond:

- 1) osigurava na penzijsko i invalidsko osiguranje sva lica koja su po ovom zakonu obavezno osigurana i koja su se uključila u ovo osiguranje;
- 2) *(prestala da važi)*
- 3) utvrđuje osnovice za plaćanje doprinosa u skladu sa ovim zakonom;
- 4) obezbeđuje namensko i ekonomično korišćenje sredstava, stvara rezerve za osiguranje i stara se o uvećanju sredstava na ekonomskim osnovama;
- 5) obezbeđuje neposredno, efikasno, racionalno i zakonito ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i organizuje obavljanje poslova za sprovođenje osiguranja;
- 6) vrši kontrolu prijavljivanja na osiguranje kao i kontrolu svih podataka od značaja za sticanje, korišćenje i prestanak prava;
- 7) organizuje i sprovodi penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom;
- 8) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom fonda.

Član 152

Prava iz člana 150. ovog zakona ostvaruju se i obezbeđuju u fondu.

Ta . 1) - 3) *(brisane)*

Pokrajinski fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao organizaciona jedinica fonda iz stava 1. ovog člana, pored poslova utvrđenih statutom fonda obavlja i:

- 1) pripremu i izradu materijala za pregovore sa inostranim nosiocima penzijskog i invalidskog osiguranja;
- 2) poslove dijagnostike radi provere medicinske dokumentacije;
- 3) poslove u vezi sa stažom osiguranja sa uvećanim trajanjem;
- 4) poslove u vezi sa obezbeđivanjem društvenog standarda korisnika prava;
- 5) vrši statistička i druga istraživanja u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja;
- 6) ostvaruje saradnju sa nadležnim pokrajinskim organom, naročito u pogledu razmene podataka i iskustava, kao i sa savezom penzionera i savezima sindikata obrazovanim na nivou autonomne pokrajine.

Član 153

Fondom iz člana 152. stav 1. upravljaju predstavnici osiguranika, poslodavaca i korisnika prava.

Član 154

Organi fonda su upravni odbor i direktor.

Član 155

Upravni odbor fonda ima sedam članova, koje imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije i to:

- 1) četiri člana na predlog ministra nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministra nadležnog za poslove finansija;
- 2) jednog člana iz reda osiguranika, na predlog reprezentativnog sindikata osnovanog na nivou Republike, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad, koji ima najveći broj članova;
- 3) jednog člana iz reda poslodavaca, na predlog reprezentativnog udruženja poslodavaca osnovanog na nivou Republike, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad, koje ima najveći broj članova;
- 4) jednog člana iz reda korisnika prava, na predlog saveza penzionera osnovanog na nivou Republike, koje ima najveći broj članova. Savez penzionera podnosi dokaz o broju registrovanih članova ministarstvu nadležnom za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, u skladu sa aktom koji donosi ministar.

I. 156 i 157

(Brisani)

Član 158

Članovi upravnog odbora imenuju se na vreme od četiri godine.

Predsednika i zamenika predsednika upravnog odbora bira i razrešava upravni odbor na dve godine.

Član 159

Način rada, kao i druga pitanja od značaja za rad upravnog odbora uređuju se statutom i opštim aktom fonda.

Član 160**

Upravni odbor:

- 1) donosi statut i druge opšte akte fonda;
- 2) donosi akt o organizaciji fonda, u skladu sa statutom fonda, kao i druge akte u skladu sa ovim zakonom;
- 3) utvrđuje osnovice za plaćanje doprinosa za pojedine kategorije osiguranika, uz saglasnost Vlade Republike Srbije;
- 4) *(prestala da važi)*
- 5) donosi finansijski plan i završni račun fonda;
- 5a) usvaja izveštaj o radu i izveštaj o finansijskom poslovanju;
- 6) donosi srednjoročne i godišnje programe rada;
- 7) odlučuje o poslovanju fonda;
- 8) sprovodi konkurs (oglas) o imenovanju direktora fonda;
- 9) odlučuje o drugim pitanjima i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom fonda.

Vlada Republike Srbije daje saglasnost na statut fonda i godišnji program rada fonda.

Akte iz stava 1. tačka 5) ovog člana, fond dostavlja u postupku i na način utvrđen propisima kojima se uređuje budžetski sistem.

Akti iz stava 1. tačka 1) do 5) ovog člana, objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Upravni odbor podnosi Vladi izveštaj o radu i izveštaj o finansijskom poslovanju Fonda za prethodnu godinu najkasnije mesec dana od dana donošenja odluke o završnom računu.

I. 161-166

(Brisani)

lan 167

Direktor fonda:

- 1) organizuje rad i poslovanje u fondu i odgovara za zakonitost rada u fondu;
- 2) predstavlja i zastupa fond;
- 3) izvršava odluke upravnog odbora fonda;
- 4) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji zaposlenih u fondu, uz saglasnost upravnog odbora;
- 5) rukovodi radom zaposlenih u fondu;
- 6) vrši druge poslove u skladu sa zakonom i statutom fonda.

Direktora fonda, po sprovedenom konkursu imenuje upravni odbor fonda, uz prethodnu saglasnost Vlade Republike Srbije, na period od četiri godine, a direktora pokrajinskog fonda imenuje Upravni odbor republičkog fonda na predlog nadležnog organa autonomne pokrajine.

Direktor fonda istovremeno je i direktor stručne službe fonda, a direktor pokrajinskog fonda je istovremeno direktor stručne službe pokrajinskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Direktor pokrajinskog fonda učestvuje u radu Upravnog odbora republičkog fonda, bez prava odlučivanja.

Direktor pokrajinskog fonda imenuje direktore filijala republičkog fonda koje su obrazovane na teritoriji autonomne pokrajine.

lan 168

Upravne, analitičke, finansijske, administrativne, tehničke i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima fonda obavljaju zaposleni u fondu koji obavljuju stručnu službu fonda.

Fond može ugovoriti da poslove iz stava 1. ovog člana, u celini ili delimično, obavlja druga organizacija, odnosno organ.

XIII FINANSIRANJE

lan 169

Prihod i primanja fonda i sredstva:

- 1) doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- 2) za penzijsko i invalidsko osiguranje koje se u slučaju nepredviđenih okolnosti utvrđuju zakonom obezbeđuju u budžetu;
- 3) od imovine kojom raspolaže fond;
- 4) od kamata ostvarenih plasmanom sopstvenih prihoda fonda, u skladu sa zakonom, poslovnom bankarstvu, na tržištu novca ili kupovinom obveznica čiji emitent je država;
- 5) subvencija i donacija;
- 6) ostvarena prodajom društvenog kapitala, društvenih i javnih preduzeća ili njihovih delova, u skladu sa zakonom;
- 7) dividende na akcije po osnovu ranijih ulaganja sredstava za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom;
- 7a) budžeta za obaveze Republike Srbije utvrđene zakonom;
- 8) iz drugih izvora.

Pokrajinski fond, u skladu sa zakonom i statutom, ima podrazumevan preko koga se vrše uplate i isplate sredstava republičkog fonda na teritoriji autonomne pokrajine.

lan 170**

(Prestao da važi)

lan 171

Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje koriste se samo za namene određene zakonom, i to za:

- 1) isplatu penzija i novčanih naknada iz penzijskog i invalidskog osiguranja;
- 2) tekuće rashode, izdatke za nefinansijsku imovinu i otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine;
- 3) druge obaveze utvrđene zakonom.

Sredstva fonda mogu se, u skladu sa aktom fonda, koristiti za društveni standard korisnika penzija, najviše do 0,10% ukupnih prihoda fonda po osnovu doprinosa.

lan 172

Sopstveni prihodi fonda koji ostaju po izmirenju obaveza iz člana 171. ovog zakona koriste se za ulaganja u hartije od vrednosti, za plasman kod poslovnih banaka i druge namene, radi ostvarivanja dobiti.

lan 173

Republika je garant za obaveze fonda za ostvarivanje prava po osnovu obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja (državna garancija).

lan 174**

Doprinos plaćeni osiguranik koji ostvaruje ugovorenu naknadu po osnovu ugovora iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona i kada nema svojstvo osiguranika po tom osnovu.

Doprinos plaćeni osiguranik zaposleni koji obavlja poslove iz člana 12. stav 1. tačka 1) do 3) ovog zakona i poslove po osnovu ugovora o dopunskom radu, predviđenim posebnim zakonom.

I. 175-182**

(Prestali da važe)

lan 183

(Brisan)

I. 184-190**

(Prestali da važe)

lan 191

Osiguranik zaposleni koji obavlja poslove iz člana 12. stav 1. tačka 1) do 3) ovog zakona, obveznik je uplate doprinosa na osnovice koje se ovim zakonom utvrđuju za osiguranike samostalnih delatnosti iz člana 12. stav 1. tačka 1) do 3) ovog zakona.

Osnovica iz stava 1. ovog člana, zajedno sa osnovicom koju prima zarada odnosno najniža osnovica, ne može biti viša od petostrukog iznosa prosečne zarade u Republici na godišnjem nivou, prema podacima koje objavljuje republički organ nadležan za poslove statistike.

Utvrđivanje i naplatu doprinosa za osiguranike zaposlene koji obavljaju i poslove iz člana 12. stav 1. tačka 1) i 2) ovog zakona, vrši organ nadležan za poslove vođenja poreskog postupka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

I. 192-194**

(Prestali da važe)

lan 195

Osnovicu na koju se plaća doprinos za osiguranike samostalnih delatnosti iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona prima ugovorena naknada na koju se plaća porez u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Osnovicu na koju se plaća doprinos za osiguranike zaposlene koji obavljaju poslove po osnovu ugovora o dopunskom radu, u skladu sa posebnim zakonom, prima ugovorena naknada na koju se plaća porez u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Osnovica iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od petostrukog iznosa prosečne zarade po zaposlenom u Republici na godišnjem nivou, prema podacima koje objavljuje republički organ nadležan za poslove statistike.

Osnovicu na koju se obračunava i plaća doprinos za osiguranike zaposlene i osiguranike samostalnih delatnosti, koji obavljaju i poslove po osnovu ugovora iz člana 12. stav 1. tačka 3), prima ugovorena naknada, koja zajedno sa zaradom i drugom osnovicom, odnosno najnižom osnovicom, ne može biti veća od petostrukog iznosa prosečne zarade po zaposlenom u Republici na godišnjem nivou, prema podacima koje objavljuje republički organ nadležan za poslove statistike.

I. 196-200**

(Prestali da važe)

lan 201**

Doprinos za osiguranike zaposlene koji ostvaruju prihod, odnosno dobit po osnovu obavljanja samostalne delatnosti, izuzev osiguranika iz člana 12. stav 1. tačka 3), plaća sam osiguranik, na isti način i u istim rokovima kao i osiguranik samostalnih delatnosti.

Doprinos za osiguranike, koji ostvaruju ugovorenu naknadu za obavljanje poslova iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona, obračunava i uplaćuje isplatišlac ugovorene naknade na teret osiguranika, prilikom isplate ugovorene naknade.

I. 202 i 203**

(Prestali da važe)

lan 204

(Brisan)

lan 205**

(Prestao da važi)

lan 206

Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje za povećane obaveze koje nastaju usled sticanja i ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja pod posebnim uslovima za određene kategorije osiguranika, utvrđene ovim zakonom, za staž osiguranja koji se obračunava uvećanim trajanjem za osiguranike iz člana 58. ovog zakona, kao i za povećane obaveze koje nastaju priznavanjem posebnog staža iz člana 60. ovog zakona, obezbeđuju se u budžetu.

lan 207

Razlika između penzije utvrđene primenom člana 79. ovog zakona i penzije utvrđene primenom opštih odredaba ovog zakona (čl. 61. do 70), kao i ceo iznos penzije određene osiguraniku koji ne ispunjava uslove za sticanje prava na penziju utvrđene u članu 19. ovog zakona, obezbeđuju se u budžetu.

Sredstva za pokriće razlike između najnižeg iznosa penzije utvrđene primenom člana 76. ovog zakona i iznosa penzije koja bi osiguraniku pripadala bez njegove primene obezbeđuju se u budžetu Republike.

XIV NAKNADA ŠTETE

lan 208

Naknada štete pričinjene fondu, odnosno povraćaj nezakonito i nepravilno izvršenih isplata penzija i drugih novčanih primanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja vrši se po odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Fond donosi rešenje o utvrđivanju preplaćenog iznosa penzija u kojem navodi visinu preplaćenog iznosa i način za povraćaj istog.

Fond može doneti rešenje da preplaćeni iznos bude nadoknađen obustavom do 1/3 mesečnog iznosa penzije sve dok se na taj način ne izmiri utvrđen preplaćen iznos penzija, ako se Fond i korisnik penzije sporazumeju o takvom načinu povraćaja preplaćenih iznosa penzija.

Fond ima pravo da zahteva naknadu pričinjene štete od lica koje je prouzrokovalo invalidnost, telesno oštećenje ili smrt osiguranika ako je, po tom osnovu, ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Fond je dužan da zahteva naknadu štete od poslodavca ukoliko je do povrede na radu, odnosno profesionalne bolesti došlo nepreduzimanjem odgovarajućih mera bezbednosti i zaštite zdravlja na radu, u skladu sa propisima o radu.

Pri utvrđivanju visine štete ne uzimaju se u obzir iznos uplaćenog doprinosa za to osiguranje, niti dužina navršenog penzijskog staža.

lan 209

Zahtevom za naknadu štete može se obuhvatiti ukupan iznos štete ili iznos dela štete koji se odnosi na određeni protekli period.

Fond može zahtevati da se šteta koja je prouzrokovala obavezu plaćanja invalidske ili porodne penzije, kao i drugog trajnog novčanog primanja, nadoknadi jednokratnim iznosom u celini.

Iznos iz stava 2. ovog člana obračunava se prema visini priznate penzije i drugog trajnog novčanog primanja, kao i prema otkivanom prosečnom vremenu korišćenja tih prava.

lan 210

Fond ima pravo da zahteva naknadu štete i neposredno od zajednice osiguranja imovine i lica nastale upotrebom motornog vozila.

XV VRŠENJE NADZORA

lan 211

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona vrše nadležni organi.

Nadzor nad zakonitošću rada i akata fonda vrši ministarstvo nadležno za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

XVI KAZNE NE ODREDBE

lan 212***

Novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara kazni se se za prekršaj korisnik prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koji ne prijavi, odnosno neblagovremeno prijavi promenu koja je od uticaja na pravo, odnosno obim korišćenja tog prava (član 88. stav 3).

lan 213***

Novčanom kaznom od 10.000 do 800.000 dinara kazni se se za prekršaj obveznik podnošenja prijave podataka za matičnu evidenciju - preduzeće ili drugo pravno lice ako ne podnese prijavu podataka za matičnu evidenciju ili ako tu prijavu podnese posle isteka roka iz člana 144. ovog zakona (član 132).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazni se se za prekršaj obveznik podnošenja prijave podataka za matičnu evidenciju - poslodavac fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 400.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazni se se za prekršaj osiguranik, koji je sam obveznik podnošenja prijave podataka za matičnu evidenciju, novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazni se se za prekršaj odgovorno lice u preduzeću, drugom pravnom licu, državnom organu ili organu jedinice lokalne samouprave novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.

lan 214***

Novčanom kaznom od 10.000 do 800.000 dinara kazni se se za prekršaj podnosilac prijave - preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako unese netačne podatke u prijavu podataka za matičnu evidenciju (član 135. stav 1);

2) ako osiguraniku, korisniku prava ili fondu ne da ili ako da netačno obaveštenje, odnosno podatak od značaja za utvrđivanje činjenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ili ako sprečava uvid ovlašćenom licu fonda u evidencije i dokumentaciju na kojima se zasnivaju podaci uneseni u prijave (član 135. stav 3);

3) ako davanjem neistinitih podataka, odnosno isprava omogući osiguraniku ili drugom licu korišćenje prava koja mu po ovom zakonu ne pripadaju ili mu ne pripadaju u tom obimu (član 135. st. 1. i 3);

4) ako licu, za koje je podneo prijavu na osiguranje, odnosno odjavu osiguranja, ne preda overenu fotokopiju potvrde o prijemu te prijave, odnosno odjave u roku od osam dana od dana njenog izdavanja (član 136. stav 4);

5) ako, u roku koji odredi fond, ne ispravi utvrđene nepravilnosti prijave podataka za matičnu evidenciju ili ne unese, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, podatke o stažu osiguranja, zaradama, naknadama zarada, odnosno osnovicama osiguranja, na osnovu kojih se utvrđuje visina prava (član 141).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazni se se za prekršaj podnosilac prijave - poslodavac fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 400.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazni se se za prekršaj odgovorno lice u preduzeću, drugom pravnom licu, državnom organu ili organu jedinice lokalne samouprave novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.

lan 215***

Novčanom kaznom od 10.000 do 800.000 dinara kazni se se za prekršaj fond ako u matičnu evidenciju ne unese podatke u rokovima iz člana 145. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazni se se za prekršaj i odgovorno lice u fondu novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.

I. 216 i 217**

(Prestali da važe)

XVII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

lan 218

Korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koji su, do dana stupanja na snagu ovog zakona, ta prava ostvarili po propisima koji su bili na snazi do tog dana a koja su utvrđena ovim zakonom, imaju ta prava i posle tog dana, u skladu sa propisima koji su važili do početka primene ovog zakona.

Korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koji su ta prava ostvarili po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, do dana stupanja na snagu ovog zakona a koja nisu utvrđena ovim zakonom, koriste ih pod uslovima, u obimu i na način utvrđen ovim zakonom.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana osiguranicima odnosno licima koja ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u 2003. godini a do dana stupanja na snagu ovog zakona, visina prava određuje se na isti način kao i korisnicima koji su prava ostvarili u 2002. godini.

lan 219

Izuzetno od člana 14. stav 4. ovog zakona, na zahtev osiguranika poljoprivrednika koji nije uplatio ceo ili deo dospelog doprinosa po članu od 1. januara 1996. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno na zahtev člana njegove porodice, period mirovanja osiguranja može se utvrditi i u neprekidnom trajanju, bez utvrđivanja razloga za mirovanje predviđenim ovim zakonom.

Na zahtev lica iz stava 1. ovog člana, za period mirovanja osiguranja ili za deo tog perioda može se uplatiti doprinos na važeću osnovicu u momentu uplate doprinosa u skladu sa zakonom.

član 220

(Brisan)

član 221

Postupak za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, odnosno za utvrđivanje penzijskog staža, pokrenut do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončan se pod uslovima i na način predviđenim propisima koji su bili na snazi u vreme pokretanja postupka, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

član 222

Penzijski staž u smislu ovog zakona, na osnovu koga se stiču i ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvata i vreme navršeno do dana početka primene ovog zakona koje je priznato u penzijski staž prema propisima koji su bili na snazi do tog dana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licima koja su ostvarila pravo na produženo osiguranje po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, staž koji je ostvaren po tom osnovu i za koji su plaćeni doprinosi, priznaje se za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja po odredbama ovog zakona.

član 223

Korisniku prava na privremenu naknadu po osnovu II i III kategorije invalidnosti, odnosno preostale radne sposobnosti, koji nije zaposlen, vrši se prevođenje privremene naknade u invalidsku penziju, u iznosu od 50% invalidske penzije određene u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ukoliko je invalidska penzija iz stava 1. ovog člana manja od zatečenog iznosa privremene naknade, korisnik prava zadržava zatečeni iznos naknade, sve dok se usklađivanjem ovaj iznos ne izjednači sa visinom invalidske penzije određene u skladu sa stavom 1. ovog člana.

član 224

Korisnik prava na naknadu zbog rada sa skraćanim radnim vremenom (II kategorije invalidnosti), naknade zbog manje zarade na drugom odgovarajućem poslu (III kategorije invalidnosti), naknade po osnovu preostale radne sposobnosti, naknade po osnovu raspoređivanja na drugi odgovarajući posao i opasnosti od nastanka invalidnosti koji je zaposlen, zadržava iznos naknade koju koristi na dan stupanja na snagu ovog zakona, s tim što ona ne može biti veća od 50% iznosa prosečne zarade po zaposlenom u Republici u 2002. godini koji objavljuje organ nadležan za poslove statistike.

Naknade iz stava 1. ovog člana usklađuju se na način predviđen za usklađivanje penzija.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, korisniku kome je iznos naknade veći od iznosa prosečne zarade iz stava 1. ovog člana, naknada se ne usklađuje sve dok se ne izjednači sa iznosom prosečne zarade iz stava 1. ovog člana.

član 225

Korisniku prava po osnovu II i III kategorije invalidnosti, preostale radne sposobnosti, koji je to pravo ostvario do dana stupanja na snagu ovog zakona, a kome nezavisno od njegove volje odnosno bez njegove krivice prestane svojstvo osiguranika, određuje se invalidska penzija iz člana 223. ovog zakona, po proteku vremena za koje mu pripada pravo na novčanu naknadu u skladu sa propisima o zapošljavanju.

član 226

Korisniku invalidske penzije iz čl. 223. i 225. ovog zakona koji postane osiguranik u skladu sa odredbama ovog zakona, obustavlja se isplata penzije za vreme osiguranja.

Isplata penzije iz stava 1. ovog člana nastavlja se po prestanku ponovnog osiguranja ako je to osiguranje prestalo nezavisno od volje osiguranika odnosno bez njegove krivice.

član 227

Pravo na invalidsku penziju iz člana 223. i 225. ovog zakona i pravo na naknadu iz člana 224. ovog zakona, prestaje danom ispunjenja uslova za sticanje prava na starosnu penziju, pre vremenu starosnu penziju odnosno invalidsku penziju, u skladu sa ovim zakonom.

član 228

Za određivanje penzije iz člana 223. ovog zakona, uzima se penzijski staž navršen do dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i zarade, osnovice osiguranja i naknade, odnosno osnovice od kojih su određene naknade ostvarene do tog dana.

član 229

Korisnicima prava iz člana 223. ovog zakona, staž osiguranja računa se po odredbama ovog zakona.

Korisnicima naknade iz člana 224. ovog zakona, u matičnu evidenciju se pored zarade, odnosno osnovice osiguranja i naknade zarade, unosi i isplata ena naknada.

član 230

Korisnik invalidske penzije iz člana 223. ovog zakona kod ostvarivanja prava na starosnu, pre vremenu starosnu penziju ili invalidsku penziju ima pravo na ponovno određivanje penzije, shodno odredbama člana 121. stav 1. ovog zakona, ako je to za njega povoljnije.

član 231

Izuzetno od člana 79. ovog zakona, do 31. decembra 2009. godine, osiguraniku iz čl. 42. i 43. ovog zakona ako je to za njega povoljnije, starosna odnosno invalidska penzija određuje se od penzijskog osnovica koji predstavlja njegov prosečni mesečni iznos zarade odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava.

Od osnovica iz stava 1. ovog člana, osiguraniku pripada starosna penzija koja za 20 godina penzijskog staža, iznosi 55% (muškarac), odnosno 57,5% (žena) od penzijskog osnovica i povećava se po 2,5% od penzijskog osnovica sa svaku dalju navršenu godinu do navršanih 30 godina penzijskog staža. Za

svaku navršenu godinu preko 30 godina penzijskog staža penzija se povećava po 0,5% od penzijskog osnova, s tim što ne može iznositi više od 85% od penzijskog osnova.

Ako osiguranik iz stava 1. ovog člana u vršenju ili povodom vršenja službenih zadataka izgubi život odnosno kod koga nastane invalidnost po osnovu koje stekne pravo na invalidsku penziju, penzija se određuje od penzijskog osnova utvorenog u stavu 1. ovog člana.

Zarada u smislu stava 1. ovog člana jeste zarada umanjena za plaćene poreze i doprinose.

Prilikom određivanja penzije iz st. 1. do 3. ovog člana, vrši se prethodno usklađivanje penzije, počev od 1. januara godine u kojoj osiguranik ostvaruje pravo na penziju na način na koji se usklađuje penzija u prethodnoj godini, u skladu sa ovim zakonom.

član 232

Podaci o zaradi za 2002. godinu unose se u matičnu evidenciju na osnovu podataka o zaradi umanjenoj za plaćene poreze i doprinose.

član 233

Lice koje je svojstvo osiguranika imalo po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i članovi njegove porodice i članovi porodice korisnika prava po tim propisima, prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju pod uslovima utvorenim ovim zakonom.

član 234

Korisnicima prava borcima narodnooslobodilačkog rata, u esnicima španskog nacionalnooslobodilačkog i revolucionarnog rata od 1936. do 1939. godine, u esnicima narodnooslobodilačkog pokreta Grčke, kao i članovima njihovih porodica, usklađivanje visine prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja vrši se po odredbama ovog zakona.

član 235

Republika obezbeđuje sredstva za prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koja su ostvarena pod povoljnijim uslovima u odnosu na uslove utvorenim ovim zakonom, a koja su ostvarena po propisima Republike koji su bili na snazi do dana početka primene ovog zakona.

Republika obezbeđuje i sredstva za prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja za koja su ranijim propisima Republike bile utvoren obaveze Republike.

Sredstva za pokriće obaveza fonda nastalih zbog ostvarivanja i korišćenje prava na penziju pod posebnim uslovima utvorenim propisima Savezne Republike Jugoslavije koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona obezbeđuju se na način utvoren tim propisima, dok se sporazumom između Srbije i Crne Gore drugačije ne uredi.

član 236

Izuzetno od odredbe člana 63. ovog zakona, za utvrđivanje visine prava ne uzimaju se zarade, naknade i osnovice osiguranja iz 1993. godine.

član 237

Odredbe člana 86. ovog zakona primenljive su i na penzije ostvarene do dana stupanja na snagu ovog zakona, po osnovu staža osiguranja navršenog, odnosno utvorenog posle 1. januara 1963. godine.

član 238*****

Matična evidencija ustrojena i vođena na način utvoren propisima koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona, od dana stupanja na snagu ovog zakona vodi se na način utvoren ovim zakonom.

Podaci o penzijskom stažu koji je osiguranik navršio do 31. decembra 1969. godine i o posebnom stažu navršenom posle tog dana, kao i podaci o promenama tih podataka, unose se u matičnu evidenciju o osiguranicima na osnovu prijave podataka o penzijskom stažu.

Podaci o penzijskom stažu koji je osiguranik iz člana 43. ovog zakona navršio do 31. decembra 1995. godine, kao i podaci o promenama tih podataka, unose se u matičnu evidenciju o osiguranicima na osnovu prijave podataka o penzijskom stažu.

Izuzetno od odredaba člana 130. ovog zakona, za potrebe korišćenja i obrade podataka unetih u matičnu evidenciju po ličnom broju osiguranika koristi se i dalje lični broj osiguranika.

član 239

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u sledećim rokovima:

- 1) u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, akta iz čl. 93. do 96. i čl. 184. i 202;
- 2) u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, akta iz čl. 98. do 100. i člana 159;
- 3) u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, akta iz čl. 24, 38, 56, i 126.

član 240

Rešenja kojima su, do dana stupanja na snagu ovog zakona, priznata prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ili kojima je utvoren penzijski staž, a kojima je otkladano povraćaj materijalni zakon, mogu se ukinuti po pravu nadzora i po proteku roka utvorenog zakonom kojim je uređen opšti upravni postupak, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nalazi i mišljenja organa veštaka na osnovu kojih su, do dana stupanja na snagu ovog zakona, priznata prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja po osnovu invalidnosti, mogu se preispitivati po službenoj dužnosti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

član 241

Osiguraniku koji je, do dana stupanja na snagu ovog zakona, radio na radnim mestima odnosno poslovima na kojima se staž osiguranja računava uvek trajanjem na osnovu propisa koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, taj staž se računava za ispunjavanje uslova, u skladu sa zakonom koji je važio u periodu kada je navršen.

član 242

Na rad fonda ne primenjuju se propisi o javnim službama.

član 243

U matičnu evidenciju osiguranika unose se podaci o invalidima rada - korisnicima prava po osnovu preostale radne sposobnosti i opasnosti od nastanka invalidnosti, na način predviđen propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

lan 244

(Brisan)

lan 245

Pravo na naknadu za nabavku specijalnih pomagala za čitanje i pisanje - reproduktor, Brajevu pisaču u mašinu i druga elektronska odnosno digitalna pomagala osiguranik, korisnik penzije - slepo lice i slepo dete osiguranika, do donošenja odgovarajućih propisa, ostvaruje pod uslovima utvrdjenim propisima, koji su važili do dana početka primene ovog zakona.

lan 246

Izuzetno od člana 17. ovog zakona, prava za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja prouzrokovanih povredom na radu ili profesionalnom bolešću ostvaruju lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju određene poslove po osnovu ugovora o dopunskom radu ili ugovora o delu, dok ne steknu svojstvo osiguranika u skladu sa odredbama ovog zakona.

lan 247

Odredbe člana 104. st. 1. do 3. ne primenjuju se u postupku rešavanja predloga za ponavljanje postupka za utvrđivanje posebnog staža iz narodnooslobodilačkog rata podnetih posle 30. juna 1983. godine.

lan 248

Dobrovoljnim penzijskim i invalidskim osiguranjem iz člana 16. ovog zakona mogu se baviti samo pravna lica koja ispunjavaju uslove propisane posebnim zakonom kojim se uređuje dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i organizacija i poslovanje investicionih fondova koji sprovode dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje.

lan 249

Nominalni iznos vrednosti opšteg boda, iz člana 70. st. 1. do 3. ovog zakona utvrđuje Vlada Republike Srbije.

Nominalni iznos vrednosti opšteg boda, iz stava 1. ovog člana, objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

lan 250

Iznosi najniže penzije odnosno naknada iz čl. 74, 76. i 244. ovog zakona koje imaju zatečeni korisnici u Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih predstavljaju usklađene iznose najniže penzije odnosno naknada korisnika koji su to pravo ostvarili u 2002. godini, na dan stupanja na snagu ovog zakona.

lan 251

Osnovice koje su se za osiguranike zaposlene primenjivale u decembru 2002. godine, prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, primenjivaće se do utvrđivanja najnižih osnovica iz člana 182. stav 2. ovog zakona.

Najniže osnovice iz stava 1. ovog člana utvrdiće se na osnovu podataka organa nadležnog za poslove statistike o prosečnoj zaradi po zaposlenom u Republici za prvi kvartal 2003. godine.

lan 252

Osnovica na koju se plaćaju doprinosi za osiguranika poljoprivrednika za 2003. godinu jeste najniža osnovica osiguranja za osiguranike zaposlene sa I i II stepenom stručne spreme, utvrđena za decembar 2002. godine, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnovicu iz stava 1. ovog člana objaviće fond.

Izuzetno od člana 205. ovog zakona, doprinosi utvrđeni za osiguranika poljoprivrednika za 2003. godinu dospeva za plaćanje:

- 1) 15. maja za prvo tromesečje;
- 2) 15. septembra za drugo i treće tromesečje;
- 3) 15. novembra za četvrto tromesečje.

lan 253

Osigurancima samostalnih delatnosti, doprinosi koji su u toku 2002. godine akontaciono plaćali na zaradu, predstavlja konačan obračun doprinosa za 2002. godinu.

Osigurancima samostalnih delatnosti koji su doprinos u toku 2002. godine plaćali na paušalni prihod i procenjenu najnižu osnovicu osiguranja za period jun-decembar 2002. godine, konačan obračun doprinosa za tu godinu, vrši se na najnižu osnovicu osiguranja ako razlika između procenjenih osnovica iznosi do 3%.

Ako je razlika iz stava 2. ovog člana veća od 3%, konačan obračun doprinosa za tu godinu biće akontativno plaćen doprinos na procenjene osnovice, uvećan za 3%.

Osigurancima poljoprivrednicima akontaciono utvrđeni doprinosi za 2002. godinu predstavlja konačan obračun doprinosa i konačnu obavezu za 2002. godinu.

lan 254

Prava za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja ostvaruju lica koja pretrpe povredu na radu u estvuju iz:

- 1) u akcijama spasavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda ili nesreća;
- 2) u vojnoj vežbi ili u vršenju drugih obaveza iz oblasti odbrane zemlje utvrdjenih zakonom;
- 3) na radnom kampu ili takmičenju (proizvodnom, sportskom i dr.);
- 4) na drugim poslovima i zadacima za koje je zakonom utvrđeno da su od opšteg interesa.

Prava iz stava 1. ovog člana, ostvarivaće se u fondu, dok se ostvarivanje ovih prava ne uredi drugim propisima.

lan 255

Svojstvo osiguranika iz člana 15. ovog zakona, može se izuzetno steći i pre početka primene ovog zakona, na osnovu podnetog zahteva, a najranije od 1. januara 1999. godine.

Osnovica na koju se plaća doprinos je osnovica koja važi za osiguranike iz člana 15. u momentu uplate doprinosa, a u prijave podataka za matičnu evidenciju se unose najniže osnovice koje su važile u periodu za koji se doprinos plaća.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U rokovima iz st. 1. i 2. zahtev za uplatu neuplaćenih doprinosa mogu podneti i drugi osiguranici.

Član 256

(Brisan)

Član 257*****

Korisniku penzije koji ispunjava uslove iz člana 121. stav 1. za ponovo određivanje penzije a kome je visina prava određena po propisima koji su se primenjivali do dana stupanja na snagu ovog zakona, radi ponovnog određivanja visine penzije zatečeni nominalni iznos penzije prethodno se svodi na lične bodove korisnika.

Svođenje iz stava 1. vrši se tako što se iznos penzije na dan podnošenja zahteva deli sa usklašenom vrednošću u opšteg boda.

Lični bodovi iz stava 1. ovog člana koriguju se naknadno ostvarenim stažom osiguranja, zaradama, naknadama zarade, kao i osnovicama osiguranja i ugovorenim naknadama na koji je plaćen doprinos, a u skladu sa odredbama ovog zakona.

Lični bodovi utvrđeni na dan iz stava 3. ovog člana jesu osnov za određivanje novog iznosa penzije u skladu sa ovim zakonom.

Korisniku prava iz stava 1. utvrđuje se povoljniji iznos penzije.

Član 258

(Brisan)

Član 259

Korisnicima penzije koji su pravo na penziju ostvarili u republikama Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koje nisu u sastavu Savezne Republike Jugoslavije, a koji imaju prebivalište na teritoriji Republike, fond isplaćivati akontaciju penzije, u skladu s aktom Vlade Republike Srbije, ako im organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje kod kojih su ostvarili pravo na penziju ne isplaćuju penzije.

Član 260

Odredba člana 121. stav 1. ovog zakona odnosi se i na korisnike koji su pravo na penziju ostvarili do dana početka primene ovog zakona.

Član 261

Nadležni poreski organ je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona preuzeti od fonda sve predmete i rešenja u vezi sa kojima je fond u skladu sa članom 140. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 52/96, 46/98, 29/2001 i 80/2002) započeo, vodio ili okončao postupak naplate doprinosa.

Rešenja po kojima je pokrenut upravni spor i predmete o kojima se vodi upravni spor fond je predati nadležnom poreskom organu u roku od 10 dana od dana prijema presude, zajedno sa tom presudom.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana nadležni poreski organ nastavi je i okončala e postupak utvrđivanja i naplate doprinosa na dan kako je utvrđeno rešenjima fonda, odnosno presudom iz stava 2. ovog člana.

Član 261a

Izuzetno od odredaba člana 70. stav 4, člana 76. st. 2. i 5, člana 80, člana 81, člana 224. stav 2, člana 234. i člana 244. stav 7. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04 - US, 84/04 - dr. zakon, 85/05, 101/05 - dr. zakon i 63/06 - US), iznos penzije, najniži iznos penzije, iznos novčane naknade i iznos opšteg boda, utvrđeni za oktobar 2008. godine povećanjem za 10% izvršenim zajedno sa redovnim usklašivanjem penzija u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju - predstavlja osnov za isplatu penzije, odnosno novčane naknade i određivanje vrednosti opšteg boda za 2009. i 2010. godinu, i ne sme se menjati u 2009. i 2010. godini.

Nakon isteka perioda iz stava 1. ovog člana, iznos iz stava 1. ovog člana predstavlja osnov za prvo naredno usklašivanje penzije, najnižeg iznosa penzije, novčane naknade i vrednosti opšteg boda.

Član 262

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o osnovama penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni list SRJ", broj 5/2003), Zakon o osnovama penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 70/2001, 3/2002 i 39/2002) i Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 52/96, 46/98, 29/2001 i 80/2002).

Do stupanja na snagu akata iz člana 239. ovog zakona primenjiva e se podzakonski akti doneti na osnovu Zakona o osnovama penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 70/2001, 3/2002 i 39/2002).

Član 263*

Ovaj zakon stupa na snagu, izuzev odredaba člana 191. ovog zakona u delu koji se odnosi na osnovice za vršenje poslova iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona i člana 195. ovog zakona, koje se primenjuju po ev od 1. jula 2003. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

("Sl. glasnik RS", br. 85/2005)

Član 63[s1]

Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje samostalnih delatnosti i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje poljoprivrednika, koji su osnovani Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 27/92, 82/92, 28/95 i 12/96) i nastavili sa radom u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 52/96, 46/98, 29/01 i 80/02) i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04 i 84/04), na dan 1. januara 2008. godine postaju jedan fond - Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, organizovan kao jedno pravno lice sa statusom organizacije za obavezno socijalno osiguranje u kome se ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i obezbeđuju sredstva za ovo osiguranje. Finansijsko poslovanje Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje obavlja e se putem tri podrazu: osiguranika zaposlenih, osiguranika samostalnih delatnosti i osiguranika poljoprivrednika do 1. januara 2011. godine, a od tog dana - putem jednog razu.

lan 64[s1]

Organi fonda iz člana 63. ovog zakona obrazovani su i se najkasnije do 31. januara 2008. godine.

lan 65[s1]

Upravni odbor fonda iz člana 63. ovog zakona donosi i statut, druge opšte akte i akt o organizaciji fonda najkasnije u roku od 30 dana od dana obrazovanja upravnog odbora.

lan 66[s1]

Danom po članku rada fonda iz člana 63. ovog zakona, imovina, obaveze i kapital Republike u pogledu fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih, Republike u pogledu fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje samostalnih delatnosti i Republike u pogledu fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje poljoprivrednika, postaju imovina, obaveze i kapital fonda iz člana 63. ovog zakona.

Vrednost imovine, obaveza i kapitala proceni se ovlašćeno lice, u skladu sa zakonom.

lan 67[s1]

Fond iz člana 63. ovog zakona preuzima i sve zaposlene iz Republike u pogledu fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih, Republike u pogledu fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje samostalnih delatnosti i Republike u pogledu fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje poljoprivrednika.

lan 68[s1]

Podzakonske akte iz člana 239. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04 i 84/04) koji nisu doneti - nadležni organi dužni su da donesu u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 37. ovog zakona donosi se i se, odnosno usaglasiti sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana početka primene ovog zakona.

lan 69[s1]

Izuzetno od odredbe člana 4. ovog zakona, pravo na starosnu penziju osiguranik stiče i kad navršio:

- 1) u 2006. i 2007. godini, 63 godine života (muškarac), odnosno 58 godina života (žena) i najmanje 20 godina penzijskog staža;
- 2) u 2008. godini, 63 godine i šest meseci života (muškarac), odnosno 58 godina i šest meseci života (žena) i najmanje 19 godina penzijskog staža;
- 3) u 2009. godini, 64 godine života (muškarac), odnosno 59 godina života (žena) i najmanje 18 godina penzijskog staža;
- 4) u 2010. godini, 64 godine i šest meseci života (muškarac), odnosno 59 godina i šest meseci života (žena) i najmanje 17 godina penzijskog staža.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na sticanje prava na invalidsku penziju, kada je uslov za sticanje tog prava gubitak radne sposobnosti nastao pre navršavanja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju.

lan 70[s1]

Izuzetno od odredbe člana 7. st. 1. i 2. ovog zakona, pravo na porodičnu penziju udova stiče i kad navršio:

- 1) u 2006. i 2007. godini, 48 godina života;
- 2) u 2008. godini, 48 godina i šest meseci života;
- 3) u 2009. godini, 49 godina života;
- 4) u 2010. godini, 49 godina i šest meseci života.

Izuzetno od odredbe člana 7. stav 3. ovog zakona, pravo na porodičnu penziju udova, koja do smrti braćunog druga nije navršila 45 godina života, stiče i kad navršio:

- 1) u 2006. i 2007. godini, 43 godine života;
- 2) u 2008. godini, 43 godine i šest meseci života;
- 3) u 2009. godini, 44 godine života;
- 4) u 2010. godini, 44 godine i šest meseci života.

lan 71[s1]

Izuzetno od odredbe člana 8. ovog zakona, pravo na porodičnu penziju udovac stiče i kad navršio:

- 1) u 2006. i 2007. godini, 53 godine života;
- 2) u 2008. godini, 53 godine i šest meseci života;
- 3) u 2009. godini, 54 godine života;
- 4) u 2010. godini, 54 godine i šest meseci života.

lan 72[s1]

Izuzetno od odredbe člana 9. ovog zakona, pravo na porodičnu penziju roditelj stiče i kad navršio:

- 1) u 2006. i 2007. godini, 63 godine života (muškarac), odnosno 58 godina života (žena);
- 2) u 2008. godini, 63 godine i šest meseci života (muškarac), odnosno 58 godina i šest meseci života (žena);
- 3) u 2009. godini, 64 godine života (muškarac), odnosno 59 godina života (žena);
- 4) u 2010. godini, 64 godine i šest meseci života (muškarac), odnosno 59 godina i šest meseci života (žena).

lan 73[s1]

Izuzetno od odredbe člana 21. ovog zakona, usklađivanje penzije vrši se:

- 1) od 1. aprila i 1. oktobra 2006. godine, sa kretanjem troškova života i prosečne zarade zaposlenih na teritoriji Republike u prethodnih šest meseci, u procentu koji predstavlja zbir 62,5% procenta rasta, odnosno pada troškova života i 37,5% procenta rasta, odnosno pada zarada;
- 2) od 1. aprila i 1. oktobra 2007. godine, sa kretanjem troškova života i prosečne zarade zaposlenih na teritoriji Republike u prethodnih šest meseci, u procentu koji predstavlja zbir 75% procenta rasta, odnosno pada troškova života i 25% procenta rasta, odnosno pada zarada;
- 3) od 1. aprila i 1. oktobra 2008. godine, sa kretanjem troškova života i prosečne zarade zaposlenih na teritoriji Republike u prethodnih šest meseci, u procentu koji predstavlja zbir 87,5% procenta rasta, odnosno pada troškova života i 12,5% procenta rasta, odnosno pada zarada.

Isplata usklađene penzije te se od prvog dana u mesecu u kome je izvršeno usklađivanje.

Usklađivanje penzije u smislu stava 1. ovog člana vrši se na osnovu podataka organa nadležnog za poslove statistike za prethodnih šest meseci, iskazanih kumulativno.

član 74[s1]

Odredbe člana 76. stav 4. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04 i 84/04), mogu se primenjivati najduže pet godina od dana početka primene ovog zakona.

član 75[s1]

Ukoliko prosečan iznos penzije korisnika u osiguranju zaposlenih isplaćene za prethodnu godinu iznosi manje od 60% od iznosa prosečne zarade bez poreza i doprinosa zaposlenih na teritoriji Republike u prethodnoj godini, penzije se vanredno uskladi od 1. januara tekuće godine, za procenat kojim se obezbeđuje da se iznos prosečne penzije za prethodnu godinu korisnika u osiguranju zaposlenih dovede na nivo od 60% prosečne zarade bez poreza i doprinosa isplaćene u prethodnoj godini.

Ovo vanredno usklađivanje može se primenjivati najduže tri godine od dana početka primene ovog zakona.

član 76[s1]

Odredba člana 18. ovog zakona odnosi se i na zatečene korisnike starosne odnosno invalidske penzije.

član 77[s1]

Izuzetno od odredbe člana 5. ovog zakona, za osiguranike iz člana 42. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04 i 84/04) starosna granica može se snižavati najviše do 50 godina života zaključno sa 31. decembrom 2009. godine.

Izuzetno od odredbe člana 43. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04 i 84/04) osiguranik iz člana 42. tog zakona kome prestane zaposlenje s pravom na penziju pre ispunjenja uslova iz člana 19. tog zakona stiče pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 50 godina života i 20 godina staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računava sa uvećanim trajanjem, zaključno sa 31. decembrom 2009. godine.

član 78[s1]

Posebним zakonom uređuje se uslovi i način za sticanje prava po osnovu delimične invalidnosti za osiguranike zaposlene i osiguranike samostalnih delatnosti.

član 79[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2006. godine, osim odredaba čl. 1, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 42, 43, 44, 45, 47, i 48, člana 49. stav 1. i čl. 53, 59. i 60. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2008. godine.

Samostalni član Zakona o izmeni i dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

("Sl. glasnik RS", br. 5/2009)

član 3[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a član 1. ovog zakona primenjuje se od 1. januara 2008. godine.

Samostalni član Zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

("Sl. glasnik RS", br. 107/2009)

član 2[s3]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

("Sl. glasnik RS", br. 101/2010 i 75/2014)

Prelazne odredbe

član 68[s4]

Poljoprivrednici koji su, do dana početka primene ovog zakona, stekli svojstvo osiguranika u skladu sa Zakonom, obavezno su osigurani i prema ovom zakonu od dana njegovog stupanja na snagu.

Poljoprivrednici koji, do dana stupanja na snagu ovog zakona, nisu stekli svojstvo osiguranika, u skladu sa Zakonom, a nemaju navršanih 50 (muškarac), odnosno 45 (žena) godina života, obavezno su osigurani prema ovom zakonu, od dana njegovog stupanja na snagu.

Osiguranici kojima prestane svojstvo osiguranika po osnovu zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne delatnosti posle stupanja na snagu ovog zakona, a otpočnu da se bave poljoprivredom, obavezno su osigurani prema ovom zakonu, od dana početka obavljanja te delatnosti, ako nisu stariji od 65 (muškarac), odnosno 60 (žena) godina života.

član 69[s4]

(Brisan)

član 70[s4]

Izuzetno od člana 9. stav 2. ovog zakona, starosna granica može se snižavati najviše do:

1) u 2011. godini, 53 godine i četiri meseca života;

- 2) u 2012. godini, 53 godine i osam meseci života;
- 3) u 2013. godini, 54 godine života;
- 4) u 2014. godini, 54 godine i četiri meseca života;
- 5) u 2015. godini, 54 godine i osam meseci života.

lan 71[s4]

Izuzetno od člana 13. ovog zakona, odnosno od člana 29. stav 1. Zakona, pravo na porodičnu penziju udova stiče kad navršši:

- 1) u 2011. godini, 50 godina života;
- 2) u 2012. godini, 50 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 51 godinu života;
- 4) u 2014. godini, 51 godinu i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 52 godine života;
- 6) u 2016. godini, 52 godine i šest meseci života.

Izuzetno od člana 13. ovog zakona, odnosno člana 29. stav 2. Zakona, pravo na porodičnu penziju udova, koja je do smrti braćunog druga navršila 45 godina života stiče kad navršši:

- 1) u 2011. godini, 50 godina života;
- 2) u 2012. godini, 50 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 51 godinu života;
- 4) u 2014. godini, 51 godinu i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 52 godine života;
- 6) u 2016. godini, 52 godine i šest meseci života.

Izuzetno od člana 13. ovog zakona, odnosno člana 29. stav 3. Zakona, udova koja u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenu na način iz člana 29. stav 1. tačka 2) i 3) Zakona, trajno zadržava pravo na porodičnu penziju i udova kojoj pravo na porodičnu penziju prestane posle navršene 45 godine života može ponovo ostvariti pravo na porodičnu penziju kad navršši:

- 1) u 2011. godini, 50 godina života;
- 2) u 2012. godini, 50 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 51 godinu života;
- 4) u 2014. godini, 51 godinu i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 52 godine života;
- 6) u 2016. godini, 52 godine i šest meseci života.

lan 72[s4]

Izuzetno od člana 14. ovog zakona, odnosno člana 30. stav 1. Zakona, pravo na porodičnu penziju udovac stiče kad navršši:

- 1) u 2011. godini, 55 godina života;
- 2) u 2012. godini, 55 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 56 godina života;
- 4) u 2014. godini, 56 godina i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 57 godina života;
- 6) u 2016. godini, 57 godina i šest meseci života.

Izuzetno od člana 14. ovog zakona, odnosno člana 30. stav 3. Zakona, udovac koji u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenu na način iz člana 30. stav 1. tačka 2) i 3) Zakona, trajno zadržava pravo na porodičnu penziju kad navršši:

- 1) u 2011. godini, 55 godina života;
- 2) u 2012. godini, 55 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 56 godina života;
- 4) u 2014. godini, 56 godina i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 57 godina života;
- 6) u 2016. godini, 57 godina i šest meseci života.

lan 73[s4]

(Brisan)

lan 74[s4]

Izuzetno od člana 25. stav 1. ovog zakona, osiguraniku ženi uvećava se staž osiguranja za određivanje visine starosne penzije, kao i staž osiguranja i penzijski staž za određivanje visine invalidske penzije, i to:

- 1) u 2011. i 2012. godini, za 15%;
- 2) u 2013. godini, za 14%;
- 3) u 2014. godini, za 13%;
- 4) u 2015. godini, za 12%;
- 5) u 2016. godini, za 11%;
- 6) u 2017. godini, za 10%;
- 7) u 2018. godini, za 9%;
- 8) u 2019. godini, za 8%;
- 9) u 2020. godini, za 7%.

lan 75[s4]

Akt iz člana 23. ovog zakona kojim se utvrđuju radna mesta odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računava sa uvećanim trajanjem, i stepen uvećanja staža osiguranja za zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadnike Bezbednosno-informativne agencije, civilna lica na službi u Vojsci Srbije i profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije, doneće se najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

lan 76[s4]

Odredbe lana 76. stav 5. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09 i 107/09), primenjiva e se zaklju no sa 31. decembrom 2015. godine.

lan 77[s4]

Izuzetno od lana 33. ovog zakona, penzija e se od 1. decembra 2010. godine uskladiti tako što e se pove ati za 2%.

Izuzetno od lana 33. ovog zakona, penzija se uskla uje:

- od 1. aprila 2011. godine sa kretanjem potroša kih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodna tri meseca;

- od 1. oktobra 2011. i od 1. aprila 2012. godine u procentu koji predstavlja zbir procenta rasta, odnosno pada potroša kih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci i procenta koji predstavlja polovinu realne stope rasta bruto domaćeg proizvoda u prethodnoj kalendarskoj godini ukoliko je taj rast pozitivan.

lan 78[s4]

Penzijski staž na osnovu koga profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije sti u i ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, obuhvata i vreme koje je, kao staž osiguranja i poseban staž, ra unato u penzijski staž prema propisima koji su se do po etka primene ovog zakona primenjivali na profesionalna vojna lica.

lan 79[s4]

Poslove obezbe ivanja i sprovo enja penzijskog i invalidskog osiguranja kao i poslove finansijskog poslovanja koji su bili u nadležnosti Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, na dan 1. januara 2012. godine preuze e Republi ki fond za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Obezbe ivanje i sprovo enje penzijskog i invalidskog osiguranja iz stava 1. ovog lana, u odnosu na prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja odnosi se na pravo na penziju, pravo na dodatak za pomo i negu i pravo na nov anu naknadu za telesno ošte enje. Pravom iz penzijskog i invalidskog osiguranja smatra se i pravo na naknadu pogrebnih troškova.

Danom preuzimanja poslova obezbe ivanja i sprovo enja penzijskog i invalidskog osiguranja iz stava 1. ovog lana, Republi ki fond za penzijsko i invalidsko osiguranje preuze e imovinu, obaveze i zaposlene od Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, u delu koji se odnosi na poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

Obim i na in preuzimanja iz stava 3. ovog lana bliže e se urediti aktom Vlade u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno od stava 3. ovog lana, preuzimanje se ne odnosi na obaveze dospelih a neizmirenih nov anih potraživanja korisnika vojnih penzija, po osnovu delimi nog uskla ivanja penzija i nov anih naknada, utvr enih u lanu 193. stav 2. Zakona o Vojsci Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 116/07 i 88/09), a nastalih do stupanja na snagu ovog zakona, za koje e se sredstva obezbediti u budžetu Republike Srbije, u skladu sa zakonom i posebnim aktom Vlade.

Vrednost imovine, obaveza i kapitala proceni e ovlaš eno lice, u skladu sa zakonom.

lan 80[s4]

Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje profesionalnih vojnih lica prema propisima o Vojsci Srbije obezbe uju se u skladu sa zakonom kojim se ure uju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, kao i u budžetu Republike Srbije, po ev od 1. januara 2012. godine.

lan 81[s4]

lan 31. ovog zakona, primenjiva e se od 1. januara 2010. godine za osiguranike iz lana 42. Zakona.

lan 82[s4]

Odredbe l. 240-260, l. 262-272, l. 274. i 275. i l. 276. i 277, u delu koji se odnosi na penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika, poglavlja XVI Zakona o Vojsci Jugoslavije ("Službeni list SRJ", br. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02 i "Službeni list SCG", br. 7/05 i 44/05), kao i odredbe lana 192. st. 2, 3. i 4. Zakona o Vojsci Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 116/07 i 88/09), primenjiva e se zaklju no sa 31. decembrom 2011. godine kada prestaju da važe.

Odredba lana 192. stav 1. Zakona o Vojsci Srbije prestaje da važi sa 31. decembrom 2014. godine.

lan 83[s4]

lan 257. Zakona primenjiva e se i na korisnike koji su penzije ostvarili prema propisima koji su se primenjivali na profesionalna vojna lica zaklju no sa 31. decembrom 2011. godine.

lan 84[s4]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2011. godine, osim odredaba l. 1, 10, 15, 20, 21, 23, 26, 31, 54. i 64. ovog zakona u delu koji se odnosi na profesionalna vojna lica, koje se primenjuju po ev od 1. januara 2012. godine.

Samostalni lan Zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (*"Sl. glasnik RS", br. 93/2012*)

lan 2[s5]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni lanovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (*"Sl. glasnik RS", br. 75/2014*)

lan 18[s6]

Akti iz lana 56. Zakona usaglasi e se sa lanom 6. ovog zakona, odnosno sa izmenjenim lanom 42. Zakona, najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

lan 19[s6]

Zaposleni, kojima u skladu sa lanom 18. ovog zakona, prestane pravo na ra unanje staža osiguranja sa uve anim trajanjem, mogu ostvariti pravo na snižavanje starosne granice, utvr eno lanom 20. Zakona, uz odre ivanje visine te penzije na na in na koji se ostvaruje pravo na prevremenu starosnu penziju, odnosno uz umanjenje penzije.

lan 22[s6]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2015. godine, osim odredaba l. 14. do 17. ovog zakona, koje se primenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona i odredbe lana 9. ovog zakona, koja se primenjuje od 1. januara 2032. godine.

Napomene

Na osnovu Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010) odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/2003, 64/2004 - odluka USRS, 84/2004 - dr. zakon, 85/2005, 101/2005 - dr. zakon, 63/2006 - odluka USRS, 5/2009 i 107/2009), koje se odnose na podnošenje prijave na obavezno socijalno osiguranje, prestale su da se primenjuju 12. avgusta 2010. godine, danom stupanja na snagu Uredbe o sadržini, obrascu i na inu podnošenja jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje, jedinstvenim metodološkim principima i Jedinstvenom kodeksu šifara za unos podataka u jedinstvenu bazu Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja ("Sl. glasnik RS", br. 54/2010).

* Odredba lana 263. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/2003) u delu koji glasi "danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", prestala je da važi na osnovu Odluke USRS IU broj 134/2003 od 22. aprila 2004. godine, objavljene u "Sl. glasniku RS", br. 64/2004 od 7. juna 2004. godine.

** Danom po etka primene Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004), odnosno 1. septembra 2004. godine, prestali su da važe: lan 8. stav 1, lan 151. ta ka 2), lan 160. stav 1. ta ka 4), lan 170, lan 174. st. 1, 4. i 5, l. 175. do 182, l. 184. do 190, l. 192. do 194, l. 196. do 200, lan 201. st. 1, 3, 4. i 6, l. 202. i 203, lan 205. i l. 216. i 217. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/2003).

*** Nov ane kazne za prekršaje odre ene ovim zakonom izmenjene su Zakonom o izmenama zakona kojima su odre ene nov ane kazne za privredne prestupe i prekršaje ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005).

**** Odredbe lana 76. stav 5. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/2003, 64/2004 - odluka USRS, 84/2004 - dr. zakon, 85/2005, 101/2005 - dr. zakon, 63/2006 - odluka USRS, 5/2009, 107/2009 i 101/2010 - dalje: pre iš en tekst Zakona), primenjava e se zaklju no sa 31. decembrom 2015. godine.

***** lan 31. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 101/2010 - dalje: Zakon o izmenama i dopunama), odnosno lan 79. st. 2. do 5. pre iš enog teksta Zakona, primenjuje se od 1. januara 2010. godine za osiguranike zaposlene koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja ra una sa uve anim trajanjem i koji mogu pod posebnim uslovima ostvariti pravo na penziju (lan 42. pre iš enog teksta Zakona), a u delu koji se odnosi na profesionalna vojna lica primenjuje se po ev od 1. januara 2012. godine.

***** lan 257. pre iš enog teksta Zakona primenjava e se i na korisnike koji su penzije ostvarili prema propisima koji su se primenjivali na profesionalna vojna lica zaklju no sa 31. decembrom 2011. godine.

***** Odredbe l. 1, 10, 15, 20, 21, 23, 26, 31, 54. i 64. Zakona o izmenama i dopunama (odnosno lana 11. ta .2) i 2a), lana 21, lana 30a, lana 42, lana 43. stav 1. i st. 3.do 5, lan 55. st. 2, 3. i 4, lan 71. stav 3, lan 79. st. 2, 3, 4. i 5. lan 139. stav 1. ta .1a) i 5) i lan 238. stav 3. pre iš enog teksta Zakona) u delu koji se odnosi na profesionalna vojna lica se primenjuju po ev od 1. januara 2012. godine.